

KDD

PRAVILA POSLOVANJA KDD

KDD - CENTRALNA KLIRINŠKO DEPOTNA DRUŽBA D.O.O.
LJUBLJANA

Datum veljavnosti: 24.08.2021
Verzija: 2.4

1	SPLOŠNE DOLOČBE	5
	1. člen Predmet pravil	5
	2. člen Pomen uporabljenih pojmov in okrajšav	5
	3. člen Regulatorna tehnična navodila	5
	3.a člen Cenik	6
2	STORITVE KDD	6
	4. člen Storitve KDD	6
	5. člen Fiduciarni račun KDD za vrednostne papirje in fiduciarni denarni računi	6
3	ZAGOTAVLJANJE STRUKTURE REGISTRA	7
	3.1 UPORABNIKI STORITEV KDD	7
	6. člen Vrste uporabnikov storitev KDD	7
	7. člen Odbor uporabnikov	7
	3.2 ČLANI-IZDAJATELJI	8
	8. člen Pridobitev položaja člana-izdajatelja	8
	9. člen Pogodba o članstvu izdajatelja	8
	10. člen Prenehanje položaja člana-izdajatelja	9
	3.3 SISTEMSKI ČLANI	9
	11. člen Pridobitev položaja sistemskega člana	9
	12. člen Pogodba o sistemskem članstvu	10
	13. člen Nadzor nad sistemskimi člani	11
	14. člen Začasni izklop iz informacijskega sistema	12
	15. člen Prenehanje položaja sistemskega člana	12
	16. člen Postopek v primeru insolventnosti sistemskega člana	13
	3.4 POVEZANE CDD	13
	17. člen Povezana CDD	13
	3.5 BORZA IN DRUGE TRŽNE INFRASTRUKTURE	14
	18. člen Povezava borze in drugih tržnih infrastruktur s KDD	14
	3.6 SESTAVA CENTRALNEGA REGISTRA	14
	19. člen Računi, pomožni računi, podračuni	14
	20. člen Označitev vrednostnih papirjev	15
	21. člen Vodenje računa in vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev	15
	22. člen Vrste računov v centralnem registru	15
	22.a člen Zaščita vrednostnih papirjev	16
	23. člen Tehnični poravnalni računi v T2S	16
	24. člen Vrste pomožnih računov v centralnem registru	17
	25. člen Podatki o imetniku računa	17
	26. člen Spremembe podatkov o imetniku računa	18
	27. člen Pravilo dvostavnosti vpisov	18
4	KORPORACIJSKA DEJANJA	18
	4.1 SPLOŠNE DOLOČBE	18
	28. člen Obveznost izvedbe preko KDD oziroma obveščanja KDD	18
	29. člen Odločilni dnevi za izvedbo korporacijskih dejanj	19
	4.2 SKUPŠČINA IMETNIKOV IN DRUGI DOGODKI	20
	30. člen Obveščanje o skupščini imetnikov in o drugih dogodkih	20
	4.3 IZDAJA VREDNOSTNIH PAPIRJEV	20
	31. člen Izdaja vrednostnih papirjev	20
	32. člen Način izdaje vrednostnih papirjev	21
	33. člen Hkratna izdaja	21
	34. člen Zaporedna izdaja	21
	35. člen Odločilni dnevi za izvedbo izdaje	21
	36. člen Posebna pravila za nekatere izdaje	22
	4.4 IZBRIS VREDNOSTNIH PAPIRJEV	22
	37. člen Izbris vrednostnih papirjev	22
	38. člen Način izbrisa vrednostnih papirjev	22
	39. člen Hkratni izbris	22
	40. člen Zaporedni izbris	22
	41. člen Odločilni dnevi za izvedbo izbrisa	23
	4.5 ZAMENJAVA VREDNOSTNIH PAPIRJEV	23
	42. člen Zamenjava vrednostnih papirjev	23
	4.6 POSEBNE DOLOČBE ZA IZBIRNA KORPORACIJSKA DEJANJA	23
	43. člen Izbirno korporacijsko dejanje	23
	44. člen Odločilni dnevi	23
	45. člen Način izbire v okviru izbirnega korporacijskega dejanja, ki ni skupščina	24
	46. člen Smiselna uporaba določb	24
	47. člen Posebne določbe glede prevzema	24
	48. člen Zahtevana višina denarnega zneska oziroma bančne garancije	24
	49. člen Prenosi vrednostnih papirjev v dobro namenskega računa za prevzem	25
	50. člen Postopki po prejemu odločbe agencije o izidu prevzemne ponudbe	25

52. člen	Posebne določbe glede skupščine	26
53. člen	(črtan)	26
54. člen	(črtan)	26
4.7	IZPLAČILA	26
55. člen	Izplačilo iz vrednostnih papirjev	26
56. člen	Odločilni dnevi za izvedbo izplačil	26
57. člen	Način izplačil iz vrednostnih papirjev	26
5	PRENOSI VREDNOSTNIH PAPIRJEV TER DRUGI VPISI	27
5.1	SPLOŠNE DOLOČBE	27
58. člen	Opredelitev pojmov in uporaba določil poglavja	27
59. člen	Vloga nalogov	27
5.2	PRENOSI	28
60. člen	Uparjanje	28
61. člen	Ravnanje s posredovanimi nalogi	28
62. člen	Opravljanje prenosov	29
5.3	POSEBNE VRSTE PRENOSOV	29
63. člen	Opustitev	29
64. člen	Sodni depozit	30
65. člen	Ravnanje z vrednostnimi papirji v sodnem depozitu	30
5.4	DRUGI VPISI	30
66. člen	Enostranski nalog kot podlaga	30
67. člen	Opravljanje vpisov na podlagi enostranskih nalogov	31
5.5	TRENUTEK VNOSA IN NEPREKLICNOSTI	31
68. člen	Trenutek vnosa in nepreklicnosti nalogov	31
5.6	VPLIV KORPORACIJSKIH DEJANJ NA NALOGE, POSREDOVANE V CENTRALNI REGISTER	31
69. člen	Učinki korporacijskih dejanj v zvezi s posredovanimi nalogi	31
6	PORAVNAVA BORZNIH POSLOV	32
6.1	SPLOŠNE DOLOČBE	32
70. člen	Uporaba določb tega poglavja	32
71. člen	Pomen pojmov, uporabljenih v tem poglavju	32
72. člen	Vpis podatkov o borznih poslih v informacijski sistem	33
73. člen	Kritni nakup in kritna prodaja	34
74. člen	Odgovornost sistemskih članov za izpolnitev obveznosti iz borznih poslov	34
6.2	ZAGOTOVITEV POGOJEV ZA PORAVNAVO OBVEZNOSTI	34
6.2.1	Splošno	34
75. člen	Načelo sočasnosti izpolnitve	34
76. člen	Informativni izračun neto pozicij	34
77. člen	Obveznost sistemskega člana prodajalca zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev	35
78. člen	Obveznost sistemskega člana kupca zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev	35
79. člen	Vnos številčnik računov prodajalcev in kupcev	35
80. člen	Alokacija borznega posla	35
81. člen	Neveljavna alokacija	36
83. člen	Dokončni izračun neto pozicij	36
84. člen	Zagotovitev denarnih sredstev	36
6.3	PORAVNAVA	36
85. člen	Poravnava	36
6.4	DRUGE PRAVNE POSLEDICE ZAMUDE	37
86. člen	Odstopno upravičenje sistemskega člana kupca	37
87. člen	Kritni nakup	37
88. člen	Odgovornost sistemskega člana in zastavna pravica	38
89. člen	Uveljavljanje odgovornosti sistemskega člana	38
90. člen	Kritna prodaja zaradi upniške zamude	38
6.5	SOLIDARNA ODGOVORNOST SISTEMSKIH ČLANOV, UDELEŽENIH PRI PORAVNAVI BORZNIH POSLOV	38
91. člen	Solidarna odgovornost sistemskih članov za izpolnitev obveznosti iz borznih poslov	38
92. člen	Notranje razmerje med sistemskimi člani	39
93. člen	Plačila v jamstveni sklad	39
94. člen	Zastavna pravica	39
95. člen	Uveljavljanje odgovornosti sistemskega člana	39
96. člen	Upravljanje jamstvenega sklada in razpolaganja v breme jamstvenega sklada	39
6.6	PRENOS TERJATEV IN PREVZEM OBVEZNOSTI MED BORZNIH IN SISTEMSKIM ČLANOM	40
97. člen	Vrste prenosa terjatev in prevzema obveznosti	40
98. člen	Splošni prenos	40
99. člen	Posamični prenosi	40
100. člen	Abstraktnost prenosa	41
101. člen	Odstop od nadaljnjih prenosov	41

7	ODGOVORNOST	41	
	102. člen	Odgovornost članov	41
	103. člen	Odgovornost KDD	41
8	REŠEVANJE NESOGLASIJ IN SPOROV	41	
	104. člen	Vrste nesoglasij in njihova obravnava	42
	105. člen	Pristojnost arbitraže za reševanje sporov	42
9	SPREMEMBE PRAVIL IN CENIKA	43	
	106. člen	Spremembe pravil in cenika	43
	107. člen	Prečiščeno besedilo	43
	108. člen	Objava	43

1 SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Predmet pravil

- (1) Ta pravila podrobneje urejajo splošne pogoje opravljanja storitev KDD v skladu z Uredbo (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (Uredba), tehničnimi standardi, sprejetimi na njeni podlagi, Zakonom o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1), Zakonom o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1), Zakonom o prevzemih (ZPre-1) in drugimi zakoni.
- (2) Ta pravila se v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu uporabljajo v pravnih razmerjih med KDD in uporabniki njenih storitev.

2. člen

Pomen uporabljenih pojmov in okrajšav

- (1) Pojmi in okrajšave, uporabljeni v teh pravilih, imajo sledeči pomen:
 - 1/ **KDD** je KDD – Centralna klirinško depotna družba, d.o.o., ki je vključena v T2S,
 - 2/ **CDD** je centralna depotna družba, ki upravlja sistem poravnave vrednostnih papirjev ter opravlja vsaj še eno drugo osnovno storitev iz oddelka A Priloge Uredbe,
 - 3/ **agencija** je Agencija za trg vrednostnih papirjev,
 - 4/ **borza** je Ljubljanska borza vrednostnih papirjev d.d., Ljubljana,
 - 5/ **upravljavec MTF** je oseba, ki je pridobila dovoljenje za upravljanje večstranskega sistema trgovanja,
 - 6/ **vrednostni papirji** so nematerializirani vrednostni papirji,
 - 7/ **centralni register** je centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD,
 - 8/ **informacijski sistem** je informacijski sistem centralnega registra,
 - 9/ **T2S (TARGET2-Securities)** je enotna tehnična platforma v lasti centralnih bank Evrosistema, namenjena poravnavi poslov z vrednostnimi papirji,
 - 10/ **poravalni dan** je T2S poravalni dan,
 - 11/ **delovni dan** je poravalni dan, ki je tudi delovni dan v skladu z veljavnimi predpisi Republike Slovenije,
 - 12/ **nemudoma** je še isti delovni dan, razen če tehtni razlogi opravičujejo daljši rok,
 - 13/ **CASG/CAJWG** so mednarodni standardi za korporacijska dejanja, ki jih uporablja T2S in ki so bili sprejeti s strani *Corporate Actions Sub-Group* oziroma *Corporate Actions Joint Working Group*.
- (2) Sistem poravnave vrednostnih papirjev v smislu (a) točke 2. člena Direktive 98/26/ES v zvezi z 10. točko prvega odstavka 2. člena Uredbe oziroma poravalni sistem v smislu 38. člena ZTFI-1 tvorita centralni register ter celota pravnih razmerij glede centralnega registra.

3. člen

Regulativna tehnična navodila

- (1) Regulativna tehnična navodila (v nadaljevanju: navodila) natančneje določajo splošne pogoje opravljanja storitev KDD.
- (2) Navodila oziroma njihove vsakokratne spremembe in dopolnitve sprejema uprava KDD.

- (3) Navodila se v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu uporabljajo v pravnih razmerjih med KDD in uporabniki njenih storitev. V primeru neskladja med določbami teh pravil in določbami navodil, veljajo določbe teh pravil.

3.a člen

Cenik

- (1) Cenik določa višino nadomestil, do katerih je upravičena KDD za opravljanje svojih storitev. Če ni izrecno določeno drugače, KDD storitve ni dolžna opraviti, dokler nadomestilo zanjo ni plačano.
- (2) Cenik se v njegovem vsakokrat veljavnem besedilu uporablja v pravnih razmerjih med KDD in uporabniki njenih storitev. V primeru neskladja med določbami teh pravil in določbami cenika, veljajo določbe teh pravil.

2

STORITVE KDD

4. člen

Storitve KDD

- (1) KDD opravlja osnovne in pomožne storitve centralnih depotnih družb.
- (2) Osnovne storitve centralnih depotnih družb, ki jih opravlja KDD, so:
- 1/ začetno evidentiranje vrednostnih papirjev v sistemu v nematerializirani obliki (»notarska storitev«), kar med drugim vključuje izdaje, izbrise in zamenjave vrednostnih papirjev,
 - 2/ zagotavljanje in vodenje računov vrednostnih papirjev na najvišji stopnji (»storitev centralnega vodenja računov«), kar med drugim vključuje vodenje računov in vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev, ter
 - 3/ vodenje sistema poravnave vrednostnih papirjev (»storitev poravnave«), kar med drugim vključuje poravnavo borznih in izvenborznih poslov.
- (3) Pomožne storitve centralnih depotnih družb, ki jih opravlja KDD, so nebančne storitve v zvezi z osnovnimi storitvami, ki ne pomenijo kreditnega ali likvidnostnega tveganja, in sicer:
- 1/ pomožne storitve v zvezi z notarsko storitvijo in storitvijo centralnega vodenja računov, med katere med drugim spadajo: omogočanje systemskega članstva in dostopa do informacijskega sistema, omogočanje vpisov glede vrednostnih papirjev, izplačevanje denarnih upravičenj, opravljanje prenosov glede vrednostnih papirjev določene oznake, kadar KDD sama vnaša naloge ali dele nalogov v centralni register (prevzemi, izključitve manjšinskih delničarjev), zagotavljanje strokovne podpore glede izvajanja korporacijskih dejanj, spremljanje, obveščanje in izvajanje korporacijskih dejanj, izdajanje izpisov in podobno,
 - 2/ pomožne storitve v zvezi s storitvijo poravnave, med katere med drugim spadajo: opravljanje vpisov glede vrednostnih papirjev določenega imetnika, kadar KDD ne posreduje nalogov ali delov nalogov v centralni register, uparjanje, recikliranje in preklic nalogov oziroma njihovih delov in podobno,
 - 3/ vzpostavljanje povezav med CDD ter zagotavljanje in vodenje računov vrednostnih papirjev v zvezi s storitvijo poravnave in podobno,
 - 4/ druge storitve, med katere spadajo: zagotavljanje poročanja oziroma informacij uporabnikom in javnopравnim subjektom, zagotavljanje storitev IT, dodeljevanje in vzdrževanje svetovne enolične identifikacije pravnih subjektov (*LEI*) in podobno.
- (4) KDD svojim uporabnikom omogoča ločen dostop do storitev, ki jih opravlja.

5. člen

Fiduciarni račun KDD za vrednostne papirje in fiduciarni denarni računi

- (1) Fiduciarni račun KDD za vrednostne papirje je račun vrednostnih papirjev, katerega imetnica je KDD, v dobro oziroma v breme katerega se opravljajo prenosi

vrednostnih papirjev, ki jih sprejema oziroma opravlja KDD za račun drugih pri opravljanju svojih storitev. Upniki KDD na dobroimetje na fiduciarnem računu KDD v skladu z zakonom ne morejo posegati.

- (2) Fiduciarni denarni račun je bančni denarni račun KDD, odprt bodisi v sistemu TARGET2-Slovenija bodisi v drugem ustreznem sistemu. Upniki KDD na dobroimetje na fiduciarnem denarnem računu v skladu z zakonom ne morejo posegati.
- (3) DCA KDD je namenski fiduciarni denarni račun KDD (*Dedicated Cash Account*) v sistemu TARGET2-Slovenija.
- (4) KDD ima lahko več fiduciarnih računov za vrednostne papirje oziroma fiduciarnih denarnih računov.

3 ZAGOTAVLJANJE STRUKTURE REGISTRA

3.1 UPORABNIKI STORITEV KDD

6. člen

Vrste uporabnikov storitev KDD

- (1) Uporabniki storitev KDD so:
 - 1/ člani KDD,
 - 2/ povezane CDD,
 - 3/ borza in druge tržne infrastrukture,
 - 4/ drugi uporabniki.
- (2) **Člani KDD** so člani-izdajatelji in sistemski člani. Obliki članstva se medsebojno ne izključujeta. Član KDD mora imeti veljavno svetovno enolično identifikacijo pravnega subjekta (*LEI*).
- (3) **Član-izdajatelj** je oseba, ki je izdala vrednostne papirje, vpisane v centralni register.
- (4) **Sistemski član** je oseba, ki ji KDD omogoča posredovanje nalogov oziroma delov nalogov in drugih sporočil v centralni register. Sistemski član je pod pogoji teh pravil lahko udeležen tudi pri poravnavi borznih poslov.
- (5) **Povezana CDD** je centralna depotna družba, ki je s KDD sklenila pogodbo v skladu tretjim odstavkom 48. člena Uredbe za zagotavljanje specifičnih storitev v zvezi z računom vrednostnih papirjev, odprtem v centralnem registru na ime te centralne depotne družbe.
- (6) **Drugi uporabniki** so pravne osebe, za katere KDD vzdržuje svetovno enolično identifikacijo pravnih subjektov (*LEI*), in ostale osebe, ki so naročniki storitev KDD.

7. člen

Odbor uporabnikov

- (1) KDD ima odbor uporabnikov, katerega namen je vzpostavitev neposredne in učinkovite komunikacije med upravo KDD in predstavniki njenih uporabnikov glede vseh vidikov poslovanja KDD, ki posegajo v položaj teh uporabnikov, z namenom, da bi predstavniki uporabnikov s teh vidikov svetovali upravi KDD pri sprejemanju odločitev in spremljali izpolnjevanje tistih določb pravil in navodil, ki predstavljajo izpolnjevanje obveznosti KDD do njenih uporabnikov.
- (2) Odbor uporabnikov sestavljajo trije člani, od katerih sta dva člana predstavnika sistemskih članov, en pa je predstavnik članov-izdajateljev.
- (3) Oblikovanje in delovanje odbora uporabnikov določa pravilnik, ki ga sprejme uprava KDD.

3.2 ČLANI-IZDAJATELJI

8. člen

Pridobitev položaja člana-izdajatelja

- (1) Član-izdajatelj lahko postane vsaka oseba, razen osebe, ki ji KDD iz utemeljenih razlogov zavrne članstvo.
- (2) Kot utemeljena razloga za zavrnitev članstva štejeta nezadosten izid celovite ocene tveganj ali nezagotavljanje storitev s strani KDD po korporacijskem pravu države, veljavnem za vrednostne papirje, na katere bi se nanašalo članstvo.
- (3) Velja domneva, da ni utemeljenih razlogov za zavrnitev članstva izdajatelja osebi, ki želi izdati vrednostne papirje po pravu države, za katerega KDD zagotavlja storitve.
- (4) Kot zahteva za članstvo izdajatelja velja zahteva za izdajo vrednostnih papirjev, vložena s strani osebe, ki še ni izdajatelj vrednostnih papirjev v centralnem registru.
- (5) KDD zahtevo za članstvo izdajatelja obravnava hitro in na nediskriminatoren način ter vlagatelju odgovori najkasneje v treh mesecih.
- (6) Če KDD zahtevo za članstvo izdajatelja zavrne, to stori po opravljeni celoviti oceni tveganj v skladu z 89. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki pokaže, da oseba ni sposobna ali primerna za članstvo izdajatelja. KDD zahtevo za članstvo izdajatelja zavrne v obliki, kot jo predpisuje Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 z dne 11. novembra 2016 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v skladu z Uredbo.
- (7) Oseba, ki meni, da je KDD njeno zahtevo za članstvo izdajatelja zavrnila neutemeljeno, lahko v enem mesecu od prejema zavrnitve pri agenciji vložijo pritožbo. Pritožba mora biti vložena v obliki, kot jo predpisuje Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 z dne 11. novembra 2016 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v skladu z Uredbo.
- (8) Če agencija po obravnavi pritožbe izda odredbo, s katero KDD naloži, da pritožnika sprejme v članstvo izdajatelja, KDD zahtevo uresniči v roku iz 9. točke 90. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi.
- (9) Določbe šestega do osmega odstavka tega člena se uporabljajo samo za izdajatelje, katerih vrednostni papirji so že bili sprejeti v trgovanje na reguliranih trgih ali MTF ali s katerimi se že trguje na mestih trgovanja ali za katere je bila vložena zahteva za sprejem v tovrstno trgovanje (prvi odstavek 49. člena Uredbe) in želijo te vrednostne papirje evidentirati pri KDD.
- (10) Položaj člana-izdajatelja se pridobi s sklenitvijo članske pogodbe s KDD. O novem članu-izdajatelju KDD obvesti agencijo.

9. člen

Pogodba o članstvu izdajatelja

- (1) S pogodbo o članstvu izdajatelja se KDD zaveže, da bo določeno vrsto oziroma določene vrste vrednostnih papirjev, katerih izdajatelj je član, vpisala v evidenco izdanih vrednostnih papirjev iz 42. člena ZNVP-1 ter v centralnem registru omogočala vpise glede teh vrednostnih papirjev, član-izdajatelj pa se zaveže izpolnjevati obveznosti, določene z vsakokrat veljavnimi pravili, navodili in cenikom.
- (2) Poleg storitev iz prvega odstavka tega člena KDD članu-izdajatelju imenskih vrednostnih papirjev omogoča dostop do delniške knjige oziroma do knjige imetnikov drugih imenskih vrednostnih papirjev.
- (3) Poleg storitev iz prvega odstavka tega člena KDD za člana-izdajatelja prinosniških vrednostnih papirjev izda potrdila imetnikom teh vrednostnih papirjev po 43. členu ZNVP-1, kadar je to potrebno za izvrševanje njihovih pravic.

- (4) Član-izdajatelj mora zahteve ali druga sporočila za obdelavo v informacijskem sistemu posredovati v mejah svoje pravne in poslovne sposobnosti ter po elektronski poti in na način, določen v navodilih.
- (5) Informacije o evidenci izdanih vrednostnih papirjev (enolične identifikacije in oznake vrst vrednostnih papirjev, vpisanih v evidenco, ter člani, ki so njihovi izdajatelji) KDD objavi na spletnih straneh.

10. člen **Prenehanje položaja člana-izdajatelja**

- (1) Položaj člana-izdajatelja preneha z izbrisom vseh vrednostnih papirjev, glede katerih ima položaj izdajatelja, iz centralnega registra.
- (2) Položaj člana-izdajatelja preneha tudi, če ga KDD izključi. Glede razlogov izključitve in postopka izključitve se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo zavrnitev zahteve za članstvo izdajatelja. V primeru izključitve člana-izdajatelja KDD vrednostne papirje, katerih izdajatelj je, izbriše iz centralnega registra.
- (3) KDD mora o prenehanju položaja člana-izdajatelja obvestiti agencijo.

3.3 SISTEMSKI ČLANI

11. člen **Pridobitev položaja sistemskega člana**

- (1) Sistemski član lahko postane oseba iz države članice Evropske unije, ki izpolnjuje pogoje, določene v matičnih predpisih, ter pogoje, določene v teh pravilih in navodilih. Oseba, ki ni iz države članice Evropske unije, lahko sistemski član postane šele, ko KDD ta pravila dopolni z dodatnimi pogoji in zahtevami, izhajajočimi iz dodatnega nabora potencialnih tveganj.
- (2) Oseba, ki želi postati sistemski član:
 - 1/ mora imeti položaj plačnika davka v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, oziroma zagotoviti, da zanj kot komisionar v tem pogledu nastopa drug sistemski član KDD, ki ima položaj plačnika davka; v primeru iz petega odstavka 12. člena mora ta pogoj izpolnjevati sistemski član, ki je v neposrednem razmerju s KDD glede izplačil iz vrednostnih papirjev,
 - 2/ si mora zagotoviti uporabo namenskega denarnega računa (DCA – *Dedicated Cash Account*) v sistemu TARGET2, pri čemer mora biti to ločen DCA v primeru, če želi biti sistemski član udeležen tudi pri poravnavi borznih poslov,
 - 3/ mora prestati celovito oceno tveganj v skladu z 89. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, kakor je to določeno v četrtem odstavku tega člena.
- (3) Domneva se, da pogoje, določene v matičnih predpisih, izpolnjuje oseba, ki opravlja regulirano dejavnost v skladu s posebnim zakonom, če ne poteka postopek, ki bi lahko negativno vplival na njeno pravico opravljanja tovrstne regulirane dejavnosti.
- (4) Osebi, ki izpolnjuje pogoje za sistemsko članstvo iz prvega in drugega odstavka tega člena, lahko KDD zavrne dostop do sistemskega članstva samo, če izvede celovito oceno tveganj v skladu z 89. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, in če ta celovita ocena tveganj pokaže, da oseba ni sposobna ali primerna za sistemsko članstvo. Za namen celovite ocene tveganj lahko KDD od osebe, ki želi postati sistemski član, zahteva dokazila, da je sposoben izpolnjevati pravne zahteve za sistemsko članstvo, da je sposoben izpolnjevati pravila o zaupnosti (vključno z vsemi potrebnimi pravnimi mnenji ali pravnimi ureditvami), da ima zadostna finančna sredstva za izpolnjevanje obveznosti do KDD, da ima ustrezno operativno zmogljivost za sistemsko članstvo, da ima zadostno strokovno znanje glede upravljanja tveganj, pozna pravila KDD s tem v zvezi in je sposoben zagotoviti njihovo spoštovanje, da ima vzpostavljeno politiko neprekinjenega poslovanja in načrt za sanacijo po nesreči ter da ji zagotavlja informacije, ki jih KDD potrebuje za

oceno skladnosti z zahtevami (vključno z vsemi potrebnimi pravnimi mnenji ali pravnimi ureditvami). Za namen celovite ocene tveganj lahko KDD upošteva, ali bi zaradi sprejema osebe, ki želi postati sistemski član, KDD morala izvesti bistvene spremembe poslovanja.

- (5) KDD zahtevo za sistemsko članstvo obravnava hitro in na nediskriminatoren način ter vlagatelju odgovori v enem mesecu.
- (6) Oseba, ki meni, da je KDD zahtevo za sistemsko članstvo zavrnila neutemeljeno, lahko v enem mesecu od prejema zavrnitve pri agenciji vložijo pritožbo. Pritožba mora biti vložena v obliki, kot jo predpisuje Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 z dne 11. novembra 2016 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v skladu z Uredbo.
- (7) Če agencija po obravnavi pritožbe izda odredbo, s katero KDD naloži, da pritožnika sprejme v sistemsko članstvo, KDD zahtevo uresniči v roku iz 9. točke 90. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi.
- (8) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena KDD ne preverja izpolnjevanja pogojev za članstvo v primeru sistemskega članstva Banke Slovenije, centralne banke druge države članice in Evropske centralne banke.
- (9) Položaj sistemskega člana se pridobi s sklenitvijo članske pogodbe s KDD. O novem sistemskem članu KDD obvesti borzo, agencijo, Banko Slovenije ter druge sistemske člane.

12. člen

Pogodba o sistemskem članstvu

- (1) S pogodbo o sistemskem članstvu se KDD zaveže, da bo sistemskemu članu omogočala uporabo informacijskega sistema za namen posredovanja nalogov, delov nalogov in drugih sporočil v centralni register pod pogoji in na način, določen z vsakokrat veljavnimi pravili in navodili, sistemski član pa se zaveže izpolnjevati obveznosti, določene z vsakokrat veljavnimi pravili, navodili in cenikom. Omogočanje uporabe informacijskega sistema vključuje redni nadzor, vzdrževanje in nadgrajevanje funkcionalnosti in varnosti informacijskega sistema, upoštevanje razvoja in rasti obsega poslovanja, spremembe sistemov in platform v upravljanju Evrosistema ter tehnološki napredek in varnost informacijskega okolja. KDD izvaja nadzor, vzdrževanje in nadgrajevanje tako, da minimizira vpliv na poslovanje sistemskih članov.
- (2) Sistemski član mora naloge, dele nalogov ali druga sporočila za obdelavo v informacijskem sistemu posredovati v mejah svoje pravne in poslovne sposobnosti ter po elektronski poti in na način, določen v navodilih. Pri tem lahko ravna v vlogah imetnikovega, zastavnega ali izvršilnega člana. Sistemski član ravna v vlogi imetnikovega člana, ko naloge, dele nalogov ali druga sporočila posreduje za račun imetnika oz. bodočega imetnika (v nadaljevanju: imetnikov član), v vlogi zastavnega člana, ko jih posreduje za račun zastavnega upnika oziroma bodočega zastavnega upnika (v nadaljevanju: zastavni član), ter v vlogi izvršilnega člana, ko jih posreduje po pooblastilu sodišča (v nadaljevanju: izvršilni član). Sistemski član mora skrbeti, da ima za vsak posredovani nalog, del naloga in drugo sporočilo za obdelavo v centralnem registru ustrezno pravno podlago.
- (3) Sistemski član mora svoje evidence o stanjih vrednostnih papirjev na računih dnevno usklajevati s podatki, ki jih prejme od KDD. Ti podatki vključujejo začetno in končno stanje posameznega dne ter spremembe tekom dneva. Sistemski član mora KDD na njeno zahtevo posredovati informacije, ki so po oceni KDD potrebne za razrešitev morebitnih neusklajenosti stanj.
- (4) Sistemski član, ki želi biti udeležen pri poravnavi borznih poslov, mora ob izpolnjenosti siceršnjih zahtev predhodno opraviti zahtevano plačilo v jamstveni sklad. Sistemski član, ki želi prenehati z udeležbo pri poravnavi borznih poslov,

lahko to stori z dvomesečnim odpovednim rokom, ki začne teči prvi dan naslednjega meseca po mesecu, v katerem KDD prejme njegovo pisno izjavo s tem v zvezi.

- (5) Posamezni sistemski član lahko z dovoljenjem KDD in v mejah tehničnih možnosti informacijskega sistema nastopa kot nosilec pravic in obveznosti ne le zase, temveč tudi za račun drugega sistema člana. Če sistemski član, ki nastopa za drugega sistema člana, to počne v svojem imenu, potem je tak član v neposrednem razmerju s KDD glede zadevnih pravic in obveznosti (komisionar). Če sistemski član, ki nastopa za drugega sistema člana, to počne v imenu tega drugega sistema člana, potem tak član glede zadevnih pravic in obveznosti ni v neposrednem razmerju s KDD (izpolnitveni pomočnik/agent). Pri tem velja, da se lahko centralna banka druge države članice oziroma Evropska centralna banka strinjata z izvrševanjem pravic in izpolnjevanjem obveznosti v celoti s strani Banke Slovenije.
- (6) Če želi sistemski član ali njegova stranka uporabljati neposredno povezavo s T2S (kot DCP – *Directly Connected Party*), mora sistemski član to sporočiti KDD vsaj 12 mesecev pred začetkom tovrstne uporabe.
- (7) Z vključitvijo v sistemsko članstvo oziroma z nadaljevanjem sistema člana sistemski član daje izrecno predhodno soglasje, da sme KDD v zavarovanje izpolnitve zapadlih obveznosti, temelječih na sistemskem članstvu, vpisati in uresničiti zastavno pravico na vseh vrednostnih papirjih, katerih imetnik za lastni račun je sistemski član.

13. člen

Nadzor nad sistemskimi člani

- (1) KDD opravlja nadzor nad sistemskimi člani v skladu z določbami Uredbe, na njeni podlagi izdanih tehničnih standardov ter temi pravili.
- (2) V okviru opravljanja nadzora KDD med drugim:
 - 1/ spremlja, ali sistemski član pravočasno izpolnjuje svoje obveznosti do KDD oziroma drugih sistemskih članov, ki temeljijo na članstvu,
 - 2/ ima vpogled v namenske denarne račune članov (DCA) v sistemu TARGET2-Slovenija,
 - 3/ lahko sistema člana pozove, naj ji v roku, ki ne sme biti krajši od 8 dni, predloži dokazila iz četrtega odstavka 11. člena teh pravil za namen celovite ocene tveganj,
 - 4/ lahko sistema člana pozove, naj ji v roku, ki ne sme biti krajši od 8 dni, predloži informacije o svojih strankah ali katere druge informacije, ki lahko vplivajo na celovito oceno tveganj,
 - 5/ lahko sistema člana pozove, naj ji v roku, ki ne sme biti krajši od 8 dni, omogoči, da se o izpolnjevanju zahtev prepriča s pregledom na kraju samem, kjer sistemski član izvaja poslovne procese v zvezi s članstvom.
- (3) Sistemski član mora sodelovati pri obdobjih testiranjih operativnih ureditev, politik in postopkov, ki jih KDD načrtuje in izvaja v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi.
- (4) **Ključni sistemski član** je sistemski član, ki izpolnjuje vsaj dve izmed sledečih meril:
 - 1/ vrednost poravnay, pri katerih je sistemski član udeležen v šestmesečnem obdobju, presega 15% celotne vrednosti poravnay v tem obdobju,
 - 2/ razporeditev vrednostnih papirjev po računih strank sistema člana je takšna, da obstaja vsaj ena stranka, na katero odpade vsaj 25% celotne vrednosti vrednostnih papirjev na teh računih, merjeno po stanju na zadnji dan šestmesečnega obdobja,
 - 3/ sistemski član prevzema katero izmed članskih obveznosti za druge člane.

- (5) KDD lahko od ključnega sistemskega člana zahteva, da zaradi ustreznega upravljanja s tveganji uporablja več ločenih uporabniških imen in/ali več ločenih članskih kod in/ali uveljavi druge primerne ukrepe za zmanjšanje tveganj.
- (6) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena KDD ne opravlja nadzora nad sistemskim članom, če gre za Banko Slovenije, centralno banko druge države članice in Evropsko centralno banko.

14. člen

Začasni izklop iz informacijskega sistema

- (1) Če je sistemskemu članu agencija, Banka Slovenije oziroma pristojni organ države članice Evropske unije izrekel začasni ukrep, zaradi katerega ne sme delno ali v celoti uporabljati informacijskega sistema, ga KDD po prejemu obvestila o izrečenem ukrepu v ustreznem obsegu in v okviru tehničnih možnosti izklopi iz informacijskega sistema.
- (2) Če sistemski član zamuja s plačilom obveznosti, temelječe na članstvu, če ne omogoča ali upošteva nadzora KDD, če ne zagotavlja informacij, potrebnih za celovito oceno tveganj, oziroma če krši druge obveznosti, določene v teh pravilih in navodilih, vključno z obveznostjo alokacije borznih poslov in zagotovitve vrednostnih papirjev za poravnavo borznih poslov, ga KDD lahko delno ali v celoti izklopi iz informacijskega sistema.
- (3) Pred delnim ali celotnim izklopom mora KDD članu omogočiti, da se o nameravanim ukrepu nemudoma izreče. Po delnem ali celotnem izklopu mora KDD člana na nedvoumen način seznaniti s pogoji, ki jih mora izpolniti za ponovni vklop, ter mu postaviti rok za izpolnitev teh pogojev, ki ne sme biti krajši od 8 dni.
- (4) V obdobju začasnega izklopa obveznosti sistemskega člana ne prenehajo. KDD člana ponovno vklopi, ko član izpolni pogoje za ponovni vklop.
- (5) O začasnem izklopu oziroma o ponovnem vklopu po tem členu ter o razlogih ukrepa mora KDD obvestiti borzo, agencijo, Banko Slovenije in druge sistemske člane, in sicer v roku enega delovnega dne.

15. člen

Prenehanje položaja sistemskega člana

- (1) Položaj sistemskega člana preneha z izstopom ali izključitvijo.
- (2) Sistemski član lahko izstopi iz sistemskega članstva z izjavo o izstopu, ki začne učinkovati prvi dan naslednjega meseca po mesecu, v katerem sistemski član preneha ravnati v vlogah imetnikovega, zastavnega ali izvršilnega člana. Če je sistemski član udeležen pri poravnavi borznih poslov, ta rok ne more biti krajši od dveh mesecev.
- (3) KDD lahko izključi sistemskega člana, če ne odpravi razlogov za začasni izklop v postavljenem roku (pri čemer velja, da insolventni sistemski član iz 16. člena teh pravil razlogov ne more odpraviti, kar pomeni, da ga KDD lahko izključi takoj) ali če nastopijo razlogi, ki bi sicer upravičevali zavrnitev zahteve za sistemsko članstvo.
- (4) Glede postopka izključitve se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo zavrnitev zahteve za sistemsko članstvo.
- (5) Če je sistemski član izključen, mu mora KDD omogočiti uporabo informacijskega sistema v obsegu, potrebnem za prenehanje ravnanja v vlogah imetnikovega, zastavnega ali izvršilnega člana.
- (6) Obveznosti izključenega sistemskega člana, določene z vsakokrat veljavnimi pravili, navodili in cenikom, nastajajo vse do konca meseca, v katerem sistemski član preneha ravnati v vlogah imetnikovega, zastavnega ali izvršilnega člana.
- (7) O izstopu ali izključitvi sistemskega člana mora KDD obvestiti borzo, agencijo, Banko Slovenije ter druge sistemske člane, in sicer v roku enega delovnega dne.

16. člen

Postopek v primeru insolventnosti sistemskega člana

- (1) Kadar KDD izve, da je bil nad sistemskim članom začel postopek zaradi insolventnosti, ga začasno izklopi iz informacijskega sistema, prekliče vse naloge ali dele nalogov, ki jih je v centralni register posredoval ta sistemski član in ki še niso bili vneseni v centralni register (68. člen teh pravil), ter o tem obvesti borzo, agencijo, Banko Slovenije, Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA), operaterja T2S, povezane CDD ter druge sistemske člane. Obvestilu za agencijo in Banko Slovenije KDD priloži statistične podatke o vrednostnih papirjih in poravnava, ki zadevajo insolventnega člana, da se lahko ocenijo posledice insolventnosti.
- (2) Od trenutka začasnega izklopa KDD zadrži tudi denarne zneske, ki bi jih insolventnemu sistemskemu članu sicer izplačala zaradi izvedbe korporacijskih dejanj, ter jih izplača po navodilih stečajnega upravitelja oziroma drugega upravitelja po zakonu.
- (3) V naloge, ki so bili v centralni register vneseni že pred ukrepom začasnega izklopa, KDD ne posega. Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena KDD tudi po uveljavitvi ukrepa začasnega izklopa omogoča:
 - 1/ poravnavo borznih poslov, sklenjenih na dan, ko KDD izve za začetek postopka zaradi insolventnosti ali pred tem dnem, vključno z alokacijami,
 - 2/ vnos nalogov v skladu z navodili stečajnega upravitelja oziroma stečajnega sodišča,
 - 3/ vnos nalogov v skladu z neposrednim navodilom imetnika vrednostnih papirjev, ki je stranka sistemskega člana, če takšna obveznost izhaja iz neposrednega pravnega razmerja med KDD in imetnikom v skladu z Uredbo.

3.4 POVEZANE CDD

17. člen

Povezana CDD

- (1) Položaj povezane CDD lahko pridobi centralna depotna družba iz države članice Evropske unije, ki izpolnjuje pogoje za sistemsko članstvo in ki vloži zahtevo za vzpostavitev povezave v obliki, kot jo predpisuje Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 z dne 11. novembra 2016 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v skladu z Uredbo. Centralna depotna družba, ki želi vzpostaviti povezavo, mora navesti vrsto povezave, ki jo želi vzpostaviti (standardna / prilagojena). Oseba, ki ni iz države članice Evropske unije, lahko povezana CDD postane šele, ko KDD ta pravila dopolni z dodatnimi pogoji in zahtevami, izhajajočimi iz dodatnega nabora potencialnih tveganj.
- (2) Centralni depotni družbi iz prvega odstavka tega člena lahko KDD zavrne zahtevo za povezavo le, če bi ta ogrozila nemoteno in pravilno delovanje finančnih trgov ali povzročila sistemsko tveganje. Taka zavrnitev je mogoča le na podlagi celovite ocene tveganj, ki jo je potrebno opraviti pred vzpostavitvijo povezave. Za celovito oceno tveganj se smiselno uporabljajo določbe teh pravil glede celovite ocene tveganj v primeru osebe, ki želi postati sistemski član.
- (3) KDD zahtevo za povezavo obravnava hitro in na nediskriminatoren način ter CDD, ki je vložila zahtevo, odgovori v treh mesecih.
- (4) CDD, ki meni, da je KDD zahtevo za povezavo zavrnila neutemeljeno, lahko v enem mesecu od prejema zavrnitve pri agenciji vloži pritožbo. Pritožba mora biti vložena v obliki, kot jo predpisuje Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/394 z dne 11. novembra 2016 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v skladu z Uredbo.
- (5) Če pristojni organ v smislu Uredbe po obravnavi pritožbe izda odredbo, s katero KDD naloži, da CDD omogoči povezavo, KDD zahtevo uresniči v roku iz 9. točke 90. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 z dne 11. novembra 2016 o dopolnitvi Uredbe v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi.

- (6) Položaj povezane CDD se pridobi s sklenitvijo pogodbe o povezavi s KDD. O povezani CDD KDD obvesti borzo, agencijo, Banko Slovenije ter sistemske člane.
- (7) V pogodbi o povezavi se opredeli vsaj:
 - 1/ način zagotavljanja zaščite pred tveganji, ki bi izhajala iz povezave, vključno z zagotavljanjem zaupnosti informacij, medsebojno komunikacijo, testiranjem in medsebojnim razkritjem morebitnih izvajalcev kritičnih storitev,
 - 2/ ali bo povezana CDD uporabljala posrednika in kako bo v tem primeru zagotovljen neposredni dostop povezane CDD do vrednostnih papirjev, ki se na ločenem računu vodijo v njenem imenu; pri tem je posrednik lahko samo sistemski član KDD, ki izpolnjuje vse obveznosti, temelječe na sistemskem članstvu,
 - 3/ postopek usklajevanja za zagotavljanje točnosti evidenc, vključujoč primere, ko se izvajajo korporacijska dejanja, pri čemer KDD zagotavlja dnevno posredovanje začetnega in končnega stanja ter sprememb tekom dneva,
 - 4/ ali bo povezava dopuščala poravnave proti plačilu kupnine,
 - 5/ da ureditev upravljanja v povezani CDD ne sme vplivati na nemoteno opravljanje storitev KDD,
 - 6/ uporaba prava (v primeru, da prihaja v poštev več različnih pravnih redov, je njihovo učinkovanje potrebno jasno razmejiti),
- (8) KDD vsaj enkrat letno v skladu s prvim odstavkom 48. člena Uredbe pregleda vsako povezavo, v okviru česar upošteva vse vmesne relevantne dogodke.
- (9) Položaj povezane KDD preneha z odpovedjo s strani povezane CDD ali s prekinitvijo s strani KDD. Glede odpovedi se smiselno uporabljajo določbe o izstopu sistemskega člana, glede razlogov in postopka prekinitve pa se smiselno uporabljajo določbe tega člena, ki urejajo zavrnitev zahteve za povezavo.
- (10) KDD mora o prenehanju položaja povezane CDD obvestiti borzo, agencijo, Banko Slovenije ter sistemske člane.

3.5 BORZA IN DRUGE TRŽNE INFRASTRUKTURE

18. člen

Povezava borze in drugih tržnih infrastruktur s KDD

Za povezavo borze in drugih tržnih infrastruktur iz 53. člena Uredbe se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo povezane CDD, razen določb o:

- 1/ izpolnjevanju pogojev za sistemsko članstvo (namesto teh je zahtevano smiselno izpolnjevanje pogojev za članstvo izdajatelja),
- 2/ sklenitvi pogodbe s KDD (namesto pogodbe se glede izvedbenih podrobnosti dostopa sklene protokol).

3.6 SESTAVA CENTRALNEGA REGISTRA

19. člen

Računi, pomožni računi, podračuni

- (1) Centralni register sestavljajo računi vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: računi).
- (2) **Račun** je način evidentiranja vrednostnih papirjev, katerih imetnik je ista oseba.
- (3) Ista oseba ima lahko več računov.
- (4) **Pomožni račun** je način evidentiranja števila vrednostnih papirjev za določen namen.
- (5) Pomožni račun nima imetnika.

- (6) **Podračun** je način evidentiranja bremen na vrednostnih papirjih, vpisanih v dobro istega računa ter način evidentiranja upravičencev do vrednostnih papirjev, ki so do 31. avgusta 2019 ostali vpisani na začasnih računih.
- (7) Določbe teh pravil, ki se nanašajo na račune, se smiselno uporabljajo tudi za podračune, ki evidentirajo upravičence do vrednostnih papirjev, ki so do 31. avgusta 2019 ostali vpisani na začasnih računih.

20. člen

Označitev vrednostnih papirjev

- (1) Za označitev posamezne vrste (genusa) medsebojno zamenljivih vrednostnih papirjev se uporablja enolična identifikacija, določena na podlagi ustreznega mednarodnega standarda. Poleg enolične identifikacije lahko dodeli KDD posamezni vrsti medsebojno zamenljivih vrednostnih papirjev tudi enolični skrajšani naziv v skladu z ustreznim mednarodnim standardom ter enolično skrajšano oznako.
- (2) Enolično identifikacijo, enolično skrajšano oznako in enolični skrajšani naziv vrednostnih papirjev KDD določi ob prvi izdaji vrednostnih papirjev. Enolična identifikacija in enolična skrajšana oznaka iste vrste vrednostnih papirjev se ne spreminjata.
- (3) Enolično identifikacijo, enolični skrajšani naziv in enolično skrajšano oznako KDD na zahtevo upravičene osebe dodeli tudi drugim finančnim instrumentom, ki niso izdani kot vrednostni papirji v centralnem registru.

21. člen

Vodenje računa in vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev

- (1) Vodenje računa pomeni:
 - 1/ vodenje statičnih podatkov pri računu ter
 - 2/ možnost sistemskega člana posredovati naloge, dele nalogov in druga sporočila imetnika tega računa ter možnost KDD obdelovati naloge, dele nalogov in druga sporočila glede tega računa.
- (2) **Vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev** pomeni evidentiranje stanj vrednostnih papirjev glede na vsakokrat opravljene vpise iz 15. člena ZNVP-1 (izdaje, izbrisi, zamenjave in prenosi vrednostnih papirjev ter vpisi, spremembe ali izbrisi bremen). Prekoračitve stanj vrednostnih papirjev, negativna stanja vrednostnih papirjev ali ustvarjanje vrednostnih papirjev neposredno na računih imetnikov ni dovoljeno.
- (3) Vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev vključuje preverjanje in usklajevanje stanja vrednostnih papirjev na posameznem računu na začetku in koncu posameznega dne s spremembami tekom tega dneva.
- (4) Statični podatki pri računu so podatki, ki se ob vpisih iz 15. člena ZNVP-1 ne spreminjajo, kot so podatki o imetniku računa, podatki o zastavnem upniku, podatki o vrsti računa in o sistemskega člana, ki vodi račun.

22. člen

Vrste računov v centralnem registru

- (1) Računi so sledečih vrst:
 - 1/ računi strank,
 - 2/ hišni računi,
 - 3/ račun za opustitev (drugi odstavek 63. člena teh pravil),
 - 4/ račun za sodni depozit (tretji odstavek 64. člena teh pravil).
- (2) **Račun stranke** je račun, ki ga vodi izbrani sistemski član.
- (3) **Hišni račun** je račun, ki ga vodi sistemski član in v dobro katerega so vpisani vrednostni papirji, katerih imetnik je ta sistemski član za svoj lastni račun. Z vpisom vrednostnih papirjev v dobro svojega hišnega računa sistemski član izrecno soglaša z možnostjo zastave teh vrednostnih papirjev za zavarovanje obveznosti sistemskega člana v primerih, predvidenih s temi pravili.

- (4) Posebne oblike računa stranke so:
- 1/ **račun za gospodarjenje**, ki ga vodi imetnikov član za tiste vrednostne papirje, v zvezi s katerimi član za imetnika računa opravlja tudi storitve gospodarjenja,
 - 2/ **skrbniški račun**, ki ga vodi imetnikov član, ki je z imetnikom v skrbniškem razmerju,
 - 3/ **fiduciarni račun**, ki ga vodi imetnikov član za imetnika, kateri ima vrednostne papirje, vpisane v dobro tega računa, za račun drugih oseb,
 - 4/ **zastavni račun**, ki ga vodi zastavni član za tiste vrednostne papirje, ki jih je isti imetnik zastavil istemu zastavnemu upniku,
 - 5/ **namenski račun** (prvi odstavek 45. člena teh pravil), ki služi tudi kot račun za prevzem (40. in 41. člen ZPre-1).
- (5) Račun za opustitev in račun za sodni depozit vodi KDD.

22.a člen

Zaščita vrednostnih papirjev

- (1) Vrednostni papirji KDD so vpisani na računu stranke pri izbranem sistemskem članu. Ne glede na vrsto računa, v dobro katerega so vpisani, so vsi vrednostni papirji sistemskih članov in drugih imetnikov ločeni od vrednostnih papirjev KDD, pri čemer so vrednostni papirji sistemskih članov in drugih imetnikov zaščiteni v primeru insolvenčnih postopkov zoper KDD.
- (2) Glede na veljavne določbe Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju niti sistemski člani niti drugi imetniki vrednostnih papirjev v primeru insolvenčnih postopkov zoper KDD niso dolžni prijavljati izločitvene ali ločitvene pravice na vrednostnih papirjih, katerih imetniki so oziroma do katerih so upravičeni.
- (3) Sistemski člani in njihove stranke lahko izbirajo med ločenim imetništvom vrednostnih papirjev za posamezno stranko in zbirnim imetništvom vrednostnih papirjev za vse stranke skupaj, upoštevaje svoje preference in upoštevaje zakonske omejitve (296. člen ZTFI-1). Zbirno (fiduciarno) imetništvo vrednostnih papirjev lahko za stranko pomeni potrebo po uporabi pravnih sredstev ali drugih pravnih ukrepov v primeru insolvenčnega postopka zoper imetnika računa, v odvisnosti od določb insolvenčnega prava, ki se uporablja za imetnika računa. Ločeno imetništvo vrednostnih papirjev z vidika posamezne stranke v razmerju do KDD tej stranki zagotavlja, da razen prenosa v centralnem registru ni potreben noben drug prenos za pravno učinkovanje glede prenosa vrednostnih papirjev v pravno sfero stranke (pridobitelja).
- (4) Cenovna politika KDD mora biti naravnana tako, da spodbuja ločeno imetništvo vrednostnih papirjev strank sistemskih članov.

23. člen

Tehnični poravnalni računi v T2S

- (1) Vsak račun stranke in vsak hišni račun je preslikan na natanko en tehnični poravnalni račun v T2S.
- (2) Če imetnik ne zahteva, da bi bil njegov račun preslikan na tehnični poravnalni račun v T2S, na katerega ni preslikan noben drug račun stranke ali hišni račun (način preslikave 1:1), ga KDD preslika na tehnični poravnalni račun, ki pripada sistemskemu članu, ki vodi račun imetnika (način preslikave N:1).
- (3) Vsi podračuni, ki evidentirajo upravičence do vrednostnih papirjev, ki so do 31. avgusta 2019 ostali vpisani na začasnih računih, so preslikani na en tehnični poravnalni račun v T2S (način preslikave N:1). Račun za opustitev in računi za sodni depozit so prav tako preslikani na en tehnični poravnalni račun v T2S.
- (4) Stanja na računih v centralnem registru se morajo ujemati s stanji na tehničnih poravnalnih računih v T2S.

24. člen Vrste pomožnih računov v centralnem registru

- (1) Pomožni računi so sledečih vrst:
 - 1/ skupni račun,
 - 2/ skupni namenski račun za prenos na KAD
 - 3/ prehodni račun,
 - 4/ kontrolni račun in
 - 5/ zbirni račun.
- (2) **Skupni račun** se uporablja za evidentiranje števila vrednostih papirjev, ki so bili predmet borznega posla, sklenjenega pri trgovanju za skupni račun.
- (3) **Skupni namenski račun za prenos na KAD** se v skladu z 48.a členom ZNVP-1 uporablja za evidentiranje skupne količine vrednostnih papirjev, do katerih so upravičene osebe, katerih vrednostni papirji so do 31. avgusta 2019 ostali vpisani na začasnih računih.
- (4) **Prehodni račun** se uporablja za evidentiranje števila vrednostnih papirjev, ki so predmet izdaje, izbrisa ali zamenjave.
- (5) **Kontrolni račun** se uporablja za nasprotno (negativno) evidentiranje števila vrednostnih papirjev, ki so predmet izdaje.
- (6) Posebna oblika skupnega računa, ki se uporablja v zvezi z borznimi posli, sklenjenimi pri trgovanju istega borznega člana za skupni račun imetnikov skrbniških računov, glede katerih ima položaj skrbnika isti sistemski član, je **skupni skrbniški račun**.
- (7) **Zbirni račun** se uporablja za evidentiranje računov v centralnem registru, ki imajo način preslikave N:1 in ki so preslikani na isti tehnični poravnalni račun v T2S.

25. člen Podatki o imetniku računa

- (1) O imetniku računa se vodijo sledeči podatki:
 - 1/ enolična identifikacija imetnika, ki je lastna samo enemu imetniku,
 - 2/ (poleg 1. točke) če je imetnik fizična oseba: ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča; če je imetnik vpisan v centralni register prebivalstva, gre pri naslovu stalnega prebivališča za naslov, ki je bil kot tak sporočen KDD s strani centralnega registra prebivalstva in pozneje ni bil sporočen drugačen naslov,
 - 3/ (poleg 1. točke) če je imetnik pravna oseba: firma oziroma ime ter poslovni naslov,
 - 4/ (poleg 1. točke) če je imetnik skupek premoženja, ki ima omejeno pravno sposobnost: ime oziroma oznaka skupka premoženja ter podatki iz 1. do 3. točke tega odstavka o upravljalcu oziroma krovnem skladu oziroma pravnem zastopniku skupka premoženja,
 - 5/ (poleg 1. točke) davčna številka
 - 6/ (poleg 1. točke) če je imetnik pravni subjekt, za katere se podeljuje svetovna enolična identifikacija pravnih subjektov LEI (*Legal Entity Identifier*): LEI, ki jo imetnik pridobi pri KDD ali drugi območni operativni enoti (LOU – *Local Operating Unit*) iz sistema GLEIS (*Global LEI System*).
- (2) Enolična identifikacija imetnika iz 1. točke prvega odstavka je:
 - 1/ če je imetnik vpisan v centralni register prebivalstva: EMŠO,
 - 2/ če je imetnik vpisan v poslovni register: matična številka,
 - 3/ če imetnik ni vpisan niti v register prebivalstva niti v poslovni register: KID.
- (3) KID je enolična identifikacijska številka, ki jo imetniku na zahtevo člana, ki želi zanj odpreti ali voditi račun, dodeli KDD.

- (4) O imetniku računa se lahko vodijo drugi podatki v skladu z določbami Splošne uredbe o varstvu podatkov (*Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES*) in navodili. Skladno s 7. točko 2. člena Uredbe (EU) 2016/679 je KDD samostojni upravljavec osebnih podatkov v centralnem registru, zaradi česar je med KDD in sistemskimi člani izključena uporaba določil o skupnem upravljanju v smislu 26. člena Uredbe (EU) št. 2016/679.
- (5) Prvi vpis podatkov o imetniku računa se opravi ob odprtju računa.
- (6) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druge upravičence.
- (7) Mednarodno enolično identifikacijo pravnega subjekta (LEI) lahko KDD dodeli in vzdržuje tudi na podlagi zahteve osebe, ki ni imetnik računa.
- (8) Ne glede na 1. točko prvega odstavka se imetnik fiduciarnega računa vpiše v centralni register s KID, ki se mu dodeli za namen imetništva fiduciarnega računa. Poleg imena in priimka oziroma firme imetnika fiduciarnega računa se vodi tudi dodatek »fiduciarni račun«.

26. člen Spremembe podatkov o imetniku računa

- (1) KDD redno spreminja podatke o imetniku računa na podlagi sporočil pristojnih organov v skladu s četrtem odstavkom 14. člena ZNVP-1.
- (2) Ostale podatke KDD spremeni na podlagi zahteve systemskega člana, ki za imetnika vodi račun.
- (3) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za druge upravičence.

27. člen Pravilo dvostavnosti vpisov

Vsi vpisi v centralnem registru se opravljajo po pravilu dvostavnega knjigovodstva, na podlagi katerega se za vsak prenos v dobro določenega računa vrednostnih papirjev evidentira ustrezen bremepis na drugem računu vrednostnih papirjev. KDD dnevno preverja skladnost stanj na računih vrednostnih papirjev s celotno verigo predhodnih vpisov.

4 KORPORACIJSKA DEJANJA

4.1 SPLOŠNE DOLOČBE

28. člen Obveznost izvedbe preko KDD oziroma obveščanja KDD

- (1) Korporacijsko dejanje je vsako dejanje člana-izdajatelja nematerializiranih vrednostnih papirjev ali tretje osebe, ki se nanaša na nematerializirane vrednostne papirje, ki vključuje uresničevanje pravic ali izpolnjevanje obveznosti iz vrednostnih papirjev (prvi odstavek 37. člena ZNVP-1; člen 1(3) Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/1212 z dne 3. septembra 2018 o določitvi minimalnih zahtev za izvajanje določb Direktive 2007/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede identifikacije delničarjev, posredovanja informacij in olajšanja uveljavljanja pravic delničarjev), in v primeru katerega bi običajni pridobitelj vrednostnih papirjev, na katerega kaže ali bi kazala v centralni register posredovana inštrukcija za prenos vrednostnih papirjev, pričakoval nastanek izravnalnega zahtevka, transformacijo inštrukcije in/ali vpliv na opravljeno izbiro v okviru dejanja.
- (2) Korporacijska dejanja je potrebno opraviti preko KDD. Član-izdajatelj lahko pravna dejanja opravlja preko systemskega člana, ki ga za to pooblasti (v nadaljevanju **pooblaščen član**).
- (3) Kadar je vlagatelj zahteve za korporacijsko dejanje tretja oseba in ne član-izdajatelj, se določbe teh pravil, ki urejajo obveznosti člana-izdajatelja glede korporacijskih dejanj, smiselno uporabljajo za tretjo osebo.

- (4) Vsak prenos vrednostnih papirjev, ki je predviden v okviru korporacijskega dejanja, se opravi tedaj:
- 1/ kadar je najprej opravljen prenos vrednostnih papirjev med tehničnimi poravnalnimi računi v T2S; prenos vrednostnih papirjev med tehničnimi poravnalnimi računi T2S ni pogoj za prenos vrednostnih papirjev v okviru korporacijskega dejanja, če slednji ne zahteva spremembe stanja vrednostnih papirjev na tehničnih poravnalnih računih v T2S in torej v posledici njegove izvršitve ne bo prišlo do različnih stanj vrednostnih papirjev na računih v centralnem registru in na tehničnih poravnalnih računih v T2S ter
 - 2/ če naj se prenos opravi proti plačilu določenega denarnega zneska: kadar se hkrati s prenosom vrednostnih papirjev prenese tudi ustrezen denarni znesek med DCA sistemskih članov oziroma KDD.
- (5) KDD ni odškodninsko odgovorna:
- 1/ za posredovanje ali neposredovanje najav korporacijskih dejanj sistemskim članom ter za vsebino posredovanih najav,
 - 2/ za točnost podatkov, pridobljenih iz evidenc, ki jih vodi KDD, v času izvedbe korporacijskega dejanja, in sicer v zvezi z vrednostnimi papirji, glede katerih teče korporacijsko dejanje,
 - 3/ za popolnost in točnost podatkov, ki jih KDD posredujejo drugi in ki jih KDD članu-izdajatelju posreduje v skladu s predpisi, ki urejajo spodbujanje dolgoročnega sodelovanja delničarjev; član-izdajatelj ostaja sam upravičen in odgovoren za svoje odločitve o (ne)omogočanju uveljavljanja pravic iz vrednostnih papirjev.

29. člen

Odločilni dnevi za izvedbo korporacijskih dejanj

- (1) Odločilni dnevi za izvedbo posameznih vrst korporacijskih dejanj so:
- 1/ dan, ki je odločilen za določitev oseb, udeleženih v posameznem korporacijskem dejanju (presečni dan),
 - 2/ dan najave korporacijskega dejanja sistemskim članom KDD (dan najave),
 - 3/ zadnji dan trgovanja na borzi z vrednostnim papirjem, udeleženim v korporacijskem dejanju (zadnji dan trgovanja),
 - 4/ dan, ki je odločilen za ločitev posameznega upravičenja iz vrednostnega papirja od tega vrednostnega papirja; za posle glede vrednostnih papirjev, udeleženih v korporacijskem dejanju, sklenjene na ta dan ali pozneje, se domneva, da so sklenjeni brez zadevnega upravičenja iz vrednostnih papirjev, ki so predmet korporacijskega dejanja (dan brez upravičenja),
 - 5/ prvi in zadnji dan sporočitve izbire, dan zagotovljenega kupčevega vpliva na izbiro v okviru korporacijskega dejanja ter rok sporočitve kupčeve izbire prodajalcu,
 - 6/ dan izvedbe korporacijskega dejanja (dan izvedbe).
- (2) Stanje vpisov na presečni dan je stanje vpisov ob zaprtju informacijskega sistema na ta dan.
- (3) Poleg morebitnih zakonskih omejitev in omejitev v skladu s podzakonskimi predpisi mora član-izdajatelj oziroma drug vlagatelj zahteve pri določanju odločilnih dni za izvedbo posameznih vrst korporacijskih dejanj upoštevati sledeče omejitve:
- 1/ dan najave mora biti vsaj štiri delovne dni pred presečnim dnom,
 - 2/ zadnji dan trgovanja je dva delovna dneva pred presečnim dnom,
 - 3/ dan brez upravičenja je en delovni dan pred presečnim dnom,
 - 4/ dan izvedbe je po možnosti en delovni dan po presečnem dnevu,
 - 5/ prvi dan sporočitve izbire je vsaj deset delovnih dni pred zadnjim dnom sporočitve izbire,

- 6/ zadnji dan sporočitve izbire je po možnosti en delovni dan pred dnem objave izida in dnem izvedbe,
 - 7/ dan zagotovljene udeležbe kupca pri izbiri je vsaj tri delovne dni pred zadnjim dnem sporočitve izbire,
 - 8/ rok sporočitve kupčeve izbire je dva delovna dneva po dnevu zagotovljene udeležbe kupca pri izbiri.
- (4) Kadar želi član-izdajatelj izvesti korporacijsko dejanje preko KDD, pa pri tem ne gre za korporacijsko dejanje iz prvega odstavka 37. člena ZNVP-1, član-izdajatelj ni vezan z določili teh pravil o odločilnih dneh za izvedbo korporacijskih dejanj.

4.2 SKUPŠČINA IMETNIKOV IN DRUGI DOGODKI

30. člen

Obveščanje o skupščini imetnikov in o drugih dogodkih

- (1) Član-izdajatelj mora na način, določen v navodilih, tudi brez predhodne zahteve KDD, nemudoma obveščati KDD o nameravanem sklicu in o samem sklicu skupščine imetnikov vrednostnih papirjev, o razširitvi dnevnega reda skupščine, o morebitnem preklicu skupščine ter sklepah, sprejetih na skupščini. V obvestilu o sklicu skupščine mora član-izdajatelj KDD sporočiti tudi okoliščino, ali je vse delničarje o sklicu skupščine obvestil tudi neposredno (z obvestilom vsakemu posameznemu delničarju).
- (2) Član-izdajatelj mora na način, določen v navodilih, tudi brez predhodne zahteve KDD, nemudoma potrditi KDD prejem prijave na skupščino in/ali prejem glasov k posameznim predlaganim sklepom, če je do prijave in/ali prejema glasov prišlo s posredovanjem KDD. Potrditev prejema glasov ne pomeni avtomatično potrditve upoštevanja glasov.
- (3) Član-izdajatelj mora na način, določen v navodilih, na podlagi predhodne zahteve KDD, nemudoma potrditi KDD (ne)upoštevanje oddanih glasov pri ugotavljanju izida glasovanja glede posameznih predlaganih sklepov, če je do prijave in/ali prejema glasov prišlo s posredovanjem KDD. Upoštevanje glasov pomeni, da ni nastopil položaj, ko bi bili glasovi spregledani (nevšteti pri ugotavljanju izida glasovanja), čeprav se je na skupščini dejansko glasovalo o predlogu sklepa, na katerega so se glasovi nanašali. Glede (ne)upoštevanja oddanih glasov velja, da član-izdajatelj ostaja sam upravičen in odgovoren za svoje odločitve s tem v zvezi. V potrdilu o upoštevanju glasov mora član-izdajatelj enolično identificirati glasove, na katere se potrdilo nanaša (čas in način posredovanja glasov).
- (4) KDD prejete informacije iz prvega odstavka tega člena nemudoma posreduje vsem sistemskim članom, prejete informacije iz drugega in tretjega odstavka tega člena pa nemudoma posreduje sistemskim članom, ki jih informacija zadeva.
- (5) Član-izdajatelj mora KDD na način, določen z navodili, najpozneje naslednji delovni dan obvestiti o okoliščinah in dogodkih, ki so pomembni za pravilno in pravočasno opravljanje storitev KDD v zvezi s tekočimi korporacijskimi dejanji.

4.3 IZDAJA VREDNOSTNIH PAPIRJEV

31. člen

Izdaja vrednostnih papirjev

- (1) Izdaja vrednostnih papirjev je korporacijsko dejanje, pri katerem udeležene osebe prejmejo vrednostne papirje, ne da bi jim bili kakšni obstoječi vrednostni papirji izbrisani.
- (2) Vrednostni papirji so izdani, ko so preneseni v breme prehodnega računa in v dobro računa imetnika. KDD mora preverjati in zagotavljati, da je število vrednostnih papirjev, ki sestavljajo izdajo, enako vsoti izdanih vrednostnih papirjev po računih imetnikov. Če se odkrije, da je prišlo do nedovoljene izdaje ali izbrisa vrednostnih papirjev, mora KDD težavo razrešiti čimprej; če je ne uspe razrešiti do začetka naslednjega delovnega dne, KDD začasno zaustavi vse poravnave teh vrednostnih papirjev, dokler se težava ne odpravi, ter o zaustavitvi obvesti zadevnega člana-

izdajatelja, sistemske člane, agencijo, Banko Slovenije, operaterja T2S, povezane CDD in borzo.

- (3) Določbe teh pravil in navodil glede izdaje vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo tudi v primeru, ko član-izdajatelj že obstoječim imetnikom določene vrste vrednostnega papirja v zvezi z imetništvom tega vrednostnega papirja izroča že izdane vrednostne papirje, ne da bi bili imetnikom kakšni obstoječi vrednostni papirji izbrisani.

32. člen Način izdaje vrednostnih papirjev

- (1) Vrednostni papirji se lahko izdajo bodisi že obstoječim imetnikom določene vrste vrednostnega papirja v zvezi z imetništvom tega vrednostnega papirja bodisi posamično določenim osebam ne glede na njihovo obstoječe imetništvo vrednostnih papirjev.
- (2) Če se vrednostni papirji izdajo glede na že obstoječe imetništvo, se izdajo hkratno. Če se vrednostni papirji izdajo ne glede na že obstoječe imetništvo, se lahko izdajo bodisi hkratno bodisi zaporedno.
- (3) Hkratno se vrednostni papirji izdajo prek prehodnega računa, ki ga vodi KDD, zaporedno pa prek prehodnega računa, ki ga vodi bodisi KDD bodisi sistemski član.
- (4) Ob prvi izdaji določene vrste vrednostnih papirjev jih KDD vpiše v evidenco izdanih vrednostnih papirjev (42. člen ZNVP-1).

33. člen Hkratna izdaja

- (1) Pri hkratni izdaji vrednostnih papirjev KDD celotno število vrednostnih papirjev, ki so predmet te izdaje, vpiše v dobro prehodnega računa ter opravi njihov prenos v breme prehodnega računa ter v dobro:
 - 1/ računov že obstoječih imetnikov določene vrste vrednostnih papirjev ali
 - 4/ računov oseb, ki jih je navedel član-izdajatelj ne glede na obstoječe imetništvo vrednostnih papirjev.
- (2) Če se hkratna izdaja opravlja po določenem razmerju glede na že obstoječe imetništvo vrednostnih papirjev in so imetniki v primeru nezaokroženega razmerja upravičeni do izplačila za neceli del količine, KDD obenem s prenosom vrednostnih papirjev v dobro računov upravičenih oseb opravi tudi izplačila za tovrstne necele dele. Za izplačila se smiselno uporabljajo določbe teh pravil in navodil glede izplačila kot korporacijskega dejanja.

34. člen Zaporedna izdaja

- (1) Pri zaporedni izdaji vrednostnih papirjev KDD celotno število vrednostnih papirjev, ki so predmet izdaje, vpiše v dobro enega ali več prehodnih računov.
- (2) Prenose vrednostnih papirjev v breme prehodnega računa in v dobro računa posamezne osebe opravi KDD na podlagi dvostranskih nalogov, pri čemer izročitveni del naloga v centralni register posreduje KDD oziroma sistemski član, ki vodi prehodni račun, prejemni del naloga pa sistemski član, ki vodi račun posamezne osebe.

35. člen Odločilni dnevi za izvedbo izdaje

- (1) Zahteva člana-izdajatelja za izdajo vrednostnih papirjev mora biti v obliki, določeni v navodilih, ter mora vsebovati dan najave in dan izdaje vrednostnih papirjev.
- (2) Če se izdaja opravi v dobro računov že obstoječih imetnikov določene vrste vrednostnih papirjev (tj. glede na obstoječe imetništvo), mora zahteva člana-izdajatelja za izdajo vsebovati tudi presečni dan, dan izvedbe (dan izdaje) in dan brez upravičenja.
- (3) Odločilni dnevi, navedeni v zahtevi, za KDD niso zavezujoči, temveč jih KDD upošteva v mejah CASG/CAJWG standardov ter v skladu z zmožnostmi.

36. člen **Posebna pravila za nekatere izdaje**
- (1) Če se izdaja vrednostnih papirjev opravlja zaradi zamenjave listinskih (materializiranih) vrednostnih papirjev, morajo biti listinski vrednostni papirji izročeni KDD pred prenosom vrednostnih papirjev v dobro računov posameznih oseb.
 - (2) Če se izdaja vrednostnih papirjev opravlja zaradi preoblikovanja člana-izdajatelja iz druge pravnoorganizacijske oblike ali v drugih primerih, ko so bile pravice, ki so v postopku izdaje predmet inkorporacije v vrednostnih papirjih, že v pravnem prometu, mora zahteva člana-izdajatelja za izdajo vrednostnih papirjev vsebovati tudi podatke o morebitnih bremenih, ki se vpišejo na novoizdane vrednostne papirje.

4.4 IZBRIS VREDNOSTNIH PAPIRJEV

37. člen **Izbris vrednostnih papirjev**
- (1) Izbris vrednostnih papirjev je korporacijsko dejanje, pri katerem se udeleženi osebami odvzamejo vrednostni papirji, ne da bi jim bili izročeni kakšni drugi vrednostni papirji.
 - (2) Vrednostni papirji so izbrisani, ko so preneseni v breme računa imetnika in v dobro prehodnega računa za izbris.
 - (3) Določbe teh pravil in navodil glede izbrisa vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo tudi v primeru, ko se imetnikom vrednostni papirji odvzamejo oziroma ko jih imetniki izročijo v zameno za izplačila, ne da bi jim bili izročeni kakšni drugi vrednostni papirji. Za izplačila se smiselno uporabljajo določbe teh pravil in navodil glede izplačila kot korporacijskega dejanja.

38. člen **Način izbrisa vrednostnih papirjev**
- (1) Vrednostni papirji se lahko izbrišejo bodisi deloma bodisi v celoti ter bodisi vsem obstoječim imetnikom bodisi posamično določenim imetnikom. Če se vrednostni papirji izbrišejo vsem obstoječim imetnikom, se izbrišejo hkratno. Če se vrednostni papirji izbrišejo posamično določenim imetnikom, se lahko izbrišejo bodisi hkratno bodisi zaporedno.
 - (2) Hkratno se vrednostni papirji izbrišejo prek prehodnega računa, ki ga vodi KDD, zaporedno pa prek prehodnega računa, ki ga vodi bodisi KDD bodisi sistemski član.
 - (3) Predmet zaporednega izbrisa so lahko samo bremen prosti vrednostni papirji.

39. člen **Hkratni izbris**
- (1) Pri hkratnem izbrisu KDD vrednostne papirje, ki so predmet izbrisa, prenese v breme:
 - 1/ računov vseh obstoječih imetnikov ali
 - 2/ računov posamično določenih imetnikovin v dobro prehodnega računa.
 - (2) Če se hkratni izbris opravlja zaradi dospelosti zadnje obveznosti iz vrednostnega papirja, KDD obenem s prenosom vrednostnih papirjev v breme računov imetnikov opravi tudi izplačila teh obveznosti. Za izplačila se smiselno uporabljajo določbe teh pravil in navodil glede izplačila kot korporacijskega dejanja.

40. člen **Zaporedni izbris**
- Pri zaporednem izbrisu KDD opravi prenos vrednostnih papirjev v breme računa imetnika in v dobro prehodnega računa za izbris na podlagi dvostranskega naloga, pri čemer prejemni del naloga v centralni register posreduje KDD oziroma sistemski član, ki vodi prehodni račun, izročitveni del naloga pa sistemski član, ki vodi račun imetnika.

41. člen **Odločilni dnevi za izvedbo izbrisa**
- (1) Zahteva člana-izdajatelja za izbris vrednostnih papirjev mora biti v obliki, določeni v navodilih, ter mora vsebovati dan najave, zadnji dan trgovanja, presečni dan in dan izvedbe (dan izbrisa) vrednostnih papirjev.
 - (2) Odločilni dnevi, navedeni v zahtevi, za KDD niso zavezujoči, temveč jih KDD upošteva v mejah CASG/CAJWG standardov ter v skladu z zmožnostmi.

4.5 ZAMENJAVA VREDNOSTNIH PAPIRJEV

42. člen **Zamenjava vrednostnih papirjev**
- (1) Zamenjava vrednostnih papirjev je korporacijsko dejanje, pri katerem udeležene osebe prejmejo vrednostne papirje v zameno za obstoječe vrednostne papirje, ki se jim odvzamejo.
 - (2) Vrednostni papirji so zamenjani, ko so izdani vrednostni papirji, ki nadomestijo odvzete.
 - (3) Za izdajo oziroma drugo izročitev vrednostnih papirjev zaradi zamenjave se smiselno uporabljajo določbe poglavja 4.3. teh pravil, za izbris oziroma drug odvzem vrednostnih papirjev zaradi zamenjave pa se smiselno uporabljajo določbe poglavja 4.4. teh pravil.

4.6 POSEBNE DOLOČBE ZA IZBIRNA KORPORACIJSKA DEJANJA

43. člen **Izbirno korporacijsko dejanje**
- (1) Izbirno korporacijsko dejanje je skupščina ali drugo korporacijsko dejanje, na katerega izid glede svojih vrednostnih papirjev lahko vpliva vsak posamezen imetnik. Kadar je namesto imetnika druga oseba upravičena razpolagati z vrednostnimi papirji, se določbe tega poglavja o ravnanjih imetnika ter o računih imetnika uporabljajo smiselno.
 - (2) Izbirno korporacijsko dejanje se lahko opravi:
 - 1/ brez vpliva na obstoječa stanja vrednostnih papirjev (izbira je dana glede predmeta, ki se izroči ali ki je predmet glasovanja v okviru korporacijskega dejanja),
 - 2/ pri izbrisu vrednostnih papirjev (izbira je dana glede predmeta, ki se v okviru korporacijskega dejanja izroči v zameno za izbrisane vrednostne papirje in/ali glede samega izbrisa vrednostnih papirjev) ali
 - 3/ pri prenosu vrednostnih papirjev (izbira je dana glede udeležbe pri samem prenosu in/ali glede predmeta, ki se v okviru korporacijskega dejanja izroči v zameno za prenesene vrednostne papirje).
 - (3) KDD omogoča članu-izdajatelju oziroma njegovemu pooblaščenemu članu, da sprti dostopa do podatkov o opravljenih izbirah v okviru korporacijskega dejanja.

44. člen **Odločilni dnevi**
- (1) Zahteva člana-izdajatelja za izvedbo izbirnega korporacijskega dejanja mora vsebovati dan najave, prvi in zadnji dan sporočitve izbire, dan zagotovljene udeležbe kupca pri izbiri, rok sporočitve kupčeve izbire ter dan izvedbe.
 - (2) Če se izbirno korporacijsko dejanje opravi brez vpliva na obstoječa stanja vrednostnih papirjev, mora zahteva vsebovati tudi dan brez upravičenja do izbire, presečni dan in dan izročitve prehodnega vrednostnega papirja, ki inkorporira upravičenje do izbire.
 - (3) Zahteva člana-izdajatelja za najavo sklica skupščine mora namesto prvega in zadnjega dne sporočitve izbire, dneva zagotovljene udeležbe kupca pri izbiri in roka sporočitve kupčeve izbire vsebovati rok za prijavo na skupščino, od odločilnih dni iz drugega odstavka tega člena pa mora vsebovati samo presečni dan.

- (4) Odločilni dnevi, navedeni v zahtevi, za KDD niso zavezujoči, temveč jih KDD upošteva v mejah CASG/CAJWG standardov ter v skladu z zmožnostmi.

45. člen

Način izbire v okviru izbirnega korporacijskega dejanja, ki ni skupščina

- (1) Imetnik opravi izbiro, ki mu je dana v okviru izbirnega korporacijskega dejanja, ki ni skupščina, tako da vrednostne papirje, na katere se izbira nanaša, prenese na poseben račun, odprt prav z namenom uveljavitve izbrane možnosti (v nadaljevanju: ***namenski račun***).
- (2) Če se izbirno korporacijsko dejanje opravi brez vpliva na obstoječa stanja vrednostnih papirjev, imetnik izbire ne opravi s prenosom vrednostnih papirjev, iz katerih izhaja pravica do udeležbe v korporacijskem dejanju, temveč s prenosom prehodnih vrednostnih papirjev na namenski račun.
- (3) Imetnik lahko vrednostne papirje na namenski račun prenese od vključno prvega do vključno zadnjega dne sporočitve izbire. Če zakon ne določa drugače, lahko imetnik do vključno zadnjega dne sporočitve izbire že opravljeno izbiro prekliče, s tem da vrednostne papirje prenese z namenskega računa na izvorni ali drug njegov namenski račun.
- (4) Če imetnik ne opravi izbire na način iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, se šteje, da je:
- 1/ pri korporacijskem dejanju brez vpliva na stanja vrednostnih papirjev ali pri korporacijskem dejanju izbrisa vrednostnih papirjev: izbral prednastavljeno možnost, določeno s strani člana-izdajatelja;
 - 2/ pri korporacijskem dejanju, ki se opravi s prenosom vrednostnih papirjev: izbral možnost, da pri prenosu ni udeležen.

46. člen

Smiselna uporaba določb

- (1) Če je v okviru izbirnega korporacijskega potrebno opraviti izdajo, izbris ali zamenjavo vrednostnih papirjev ali če je v okviru izbirnega korporacijskega dejanja potrebno opraviti izplačilo, se za tako izdajo, izbris ali zamenjavo smiselno uporabljajo določbe teh pravil glede izdaje, izbrisa ali zamenjave vrednostnih papirjev oziroma določbe teh pravil glede izplačil. Izdaja, izbris, zamenjava ali izplačilo se vselej opravi le glede tistih vrednostnih papirjev, za katere so imetniki izbrali tovrstno možnost oziroma se je izbira tovrstne možnosti štela kot prednastavljena.
- (2) Za izdajo prehodnih vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo določbe teh pravil glede hkratne izdaje v dobro računov oseb že obstoječih imetnikov določene vrste vrednostnih papirjev.

47. člen

Posebne določbe glede prevzema

- (1) Prevzem je izbirno korporacijsko dejanje, ki se opravlja pri prenosu vrednostnih papirjev (tretja točka drugega odstavka 43. člena teh pravil) in ki lahko poteka bodisi na način, da imetniki svoje vrednostne papirje prenašajo v zameno za izplačila (tretji odstavek 37. člena teh pravil), bodisi na način, da imetniki svoje vrednostne papirje prenašajo v zameno za druge vrednostne papirje (42. člena teh pravil).
- (2) Posebne določbe teh pravil glede prevzema (določbe 48. do 50. člena) se smiselno uporabljajo tudi za kombinirano, alternativno oziroma naknadno prevzemno ponudbo.

48. člen

Zahtevana višina denarnega zneska oziroma bančne garancije

- (1) Denarni znesek, ki ga mora prevzemnik pred objavo prevzemne ponudbe deponirati v dobro fiduciarnega denarnega računa v skladu s 36. členom ZPre-1, oziroma višina bančne garancije, ki nadomešča deponiranje denarnega zneska, se izračuna tako, da:
- 1/ se upoštevajo vsi izdani vrednostni papirji ciljne družbe z enolično identifikacijo, ki jo je navedel prevzemnik, poleg teh pa tudi dodatna količina le-teh, ki bi po

podatkih, s katerimi razpolaga KDD, še lahko bila izdana pred iztekom roka za sprejem prevzemne ponudbe (kot npr. količina, ki bi lahko bila izdana za združene delne pravice, za še nezamenjane tiskane listine ali za v sodnem registru že vpisano povečanje osnovnega kapitala),

- 2/ od celotnega števila vrednostnih papirjev iz 1. točke KDD se odštejejo vrednostni papirji, katerih imetnik so prevzemnik ali osebe, ki s prevzemnikom ravnajo usklajeno v smislu ZPre-1, ter ki so deponirani pri KDD.
- (2) Deponiranje vrednostnih papirjev iz 2. točke prvega odstavka se izvede z njihovim prenosom v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje. Če so vrednostni papirji obremenjeni, je deponiranje ustrezno šele, ko je zagotovljeno, da glede teh vrednostnih papirjev prevzemna ponudba ne bo mogla biti sprejeta.
- (3) O zahtevani višini denarnega zneska oziroma bančne garancije iz prvega odstavka mora KDD obvestiti prevzemnika ter mu o deponiranju izstaviti potrdilo.
- (4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za deponiranje dodatnega zneska v primeru naknadno višje ponujene cene (3. točka tretjega odstavka 30. člena ZPre-1).
- (5) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi pri nadomestni ponudbi, katere predmet so nadomestni vrednostni papirji, ki jih mora deponirati prevzemnik pred objavo prevzemne ponudbe v skladu s 37. členom ZPre-1. Če zmnožek števila vrednostnih papirjev ciljne družbe, ki niso deponirani pri KDD v skladu z določbami tega člena, in ponujenega menjalnega razmerja ni celo število, se vzame prvo višje celo število od zmnožka. Deponiranje nadomestnih vrednostnih papirjev je ustrezno samo, če so ti neobremenjeni.

49. člen

Prenosi vrednostnih papirjev v dobro namenskega računa za prevzem

- (1) Vrednostni papirji so za prenos v dobro akceptantovega namenskega računa za prevzem ustrezni le, če niso obremenjeni oziroma če so obremenjeni s takšnimi bremenji, ki se ob prenosu vrednostnih papirjev na račun pridobitelja v skladu s siceršnjimi pravili izbrišejo.
- (2) Z vrednostnimi papirji, vpisanimi v dobro namenskega računa za prevzem, akceptant ne more več razpolagati.
- (3) KDD preneha onemogočati prenose vrednostnih papirjev ciljne družbe v dobro namenskih računov akceptantov za prevzem še pred iztekom roka za sprejem prevzemne ponudbe, če takšna obveznost izhaja iz odločbe agencije.
- (4) Šteje se, da izjava o sprejemu prevzemne ponudbe iz 40. člena ZPre-1 že od vsega začetka ni veljavna:
 - 1/ če je potrebno na vrednostnih papirjih, vpisanih v dobro namenskega računa, opraviti vpis bremena, za katerega prepoved razpolaganja ni ovira,
 - 2/ če je potrebno uveljaviti izbiro, ki jo je sistemski član zahteval v skladu s šestim odstavkom 69. člena teh pravil, ali
 - 3/ če akceptant sprejme konkurenčno prevzemno ponudbo.
- (5) V primeru iz četrtega odstavka KDD prenese vrednostne papirje v breme namenskega računa in v dobro računa, v breme katerega so bili predhodno preneseni oziroma v dobro namenskega računa za sprejem konkurenčne prevzemne ponudbe.

50. člen

Postopki po prejemu odločbe agencije o izidu prevzemne ponudbe

- (1) Če agencija z odločbo iz 56. člena ZPre-1 ugotovi, da je prevzemna ponudba uspešna, KDD po izpolnitvi obveznosti v korist akceptantov prenese vrednostne papirje ciljne družbe v breme namenskih računov za prevzem akceptantov in v dobro prevzemnikovega računa ter prevzemniku vrne, kar je presežnega deponiral nad potrebnim za izpolnitev obveznosti v korist akceptantov.
- (2) Če agencija z odločbo iz 56. člena ZPre-1 ugotovi, da prevzemna ponudba ni uspešna, KDD prenese vrednostne papirje akceptantov v breme namenskih računov

za prevzem in v dobro računov, v breme katerih so bili ti vrednostni papirji predhodno preneseni, ter prevzemniku vrne, kar je deponiral.

52. člen Posebne določbe glede skupščine

- (1) Imetnik opravi izbiro, ki mu je dana v okviru izbirnega korporacijskega dejanja skupščine, tako da sistemskemu članu, ki vodi njegov račun vrednostnih papirjev, posreduje ustrezno navodilo za uresničevanje pravic (bodisi za lasten račun bodisi za račun končnega imetnika).
- (2) Sistemski član mora prejeta navodilo posredovati KDD nemudoma po presečnem dnevu za udeležbo in uresničevanje glasovalnih pravic na skupščini, član-izdajatelj pa mora takšno navodilo, ki mu ga posreduje KDD, upoštevati, kot da ga je prejel neposredno od imetnika.

53. člen (črtan)

54. člen (črtan)

4.7 IZPLAČILA

55. člen Izplačilo iz vrednostnih papirjev

- (1) Izplačilo iz vrednostnih papirjev je korporacijsko dejanje, na podlagi katerega so udeležene osebe upravičene do kakršnega koli denarnega zneska iz teh vrednostnih papirjev, ne da bi se pri tem spreminjalo stanje vrednostnih papirjev.
- (2) Izplačilo iz vrednostnih papirjev mora član-izdajatelj opraviti prek KDD.

56. člen Odločilni dnevi za izvedbo izplačil

- (1) Zahteva člana-izdajatelja za izplačilo iz vrednostnih papirjev mora biti v obliki, določeni v navodilih, in mora vsebovati dan najave, dan brez upravičenja, presečni dan ter dan izplačila. Če gre za izplačila iz dolžniških vrednostnih papirjev, se dan brez upravičenja ne navaja.
- (2) Odločilni dnevi, navedeni v zahtevi, za KDD niso zavezujoči, temveč jih KDD upošteva v mejah CASG/CAJWG standardov ter v skladu z zmožnostmi.

57. člen Način izplačil iz vrednostnih papirjev

- (1) Član-izdajatelj mora zagotoviti, da KDD na dan izplačila najpozneje do 9.00 ure v dobro fiduciarne denarnega računa prejme bruto denarni znesek, ki je potreben za izplačilo zneskov vsem imetnikom oziroma drugim upravičencem do izplačil iz vrednostnih papirjev.
- (2) Znesek iz prvega odstavka se zmanjša za znesek izplačil, ki glede na položaj imetnika oziroma drugega upravičenca po zakonu ali po odločbi državnega organa niso dovoljena.
- (3) Bruto zneske za izplačila upravičencem KDD na dan izplačila nakaže:
 - 1/ v primeru neobremenjenih vrednostnih papirjev: v dobro pripadajočega DCA imetnikovega člana,
 - 2/ v primeru zastavljenih vrednostnih papirjev: v dobro pripadajočega DCA zastavnega člana pri zastavi z najboljšim vrstnim redom; če gre za izplačilo donosa, se pri tem ne upoštevajo zastavne pravice, ki so bile v centralni register vpisane pred uveljavitvijo ZNVP-1A z navedbo, da je upravičen do donosov imetnik (če so na zastavljenih vrednostnih papirjih vpisane samo zastavne pravice, ki so bile v centralni register vpisane pred uveljavitvijo ZNVP-1A z navedbo, da je upravičen do donosov imetnik, in gre za izplačilo donosa, KDD znesek nakaže v dobro pripadajočega DCA imetnikovega člana),
 - 3/ v primeru vrednostnih papirjev, na katerih je vpisana izvršba: v dobro pripadajočega DCA izvršilnega člana pri izvršbi z najboljšim vrstnim redom,

- 4/ v primeru zastavljenih vrednostnih papirjev, na katerih je vpisana tudi izvršba: po 2. točki, razen če gre za izplačilo donosa in so bile vse zastavne pravice z boljšim vrstnim redom od vpisa izvršbe v centralni register vpisane pred uveljavitvijo ZNVP-1A z navedbo, da je upravičen do donosov imetnik (v takem primeru KDD znesek nakaže v dobro pripadajočega DCA izvršilnega člana),
 - 5/ v ostalih primerih: v dobro pripadajočega DCA imetnikovega člana.
- (4) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko KDD po svoji presoji opravi izplačilo tudi neposredno upravičencu, če:
- 1/ razpolaga z zadostnimi sredstvi za ta namen,
 - 2/ s tem ne obide sistemskega člana KDD, ki je oziroma ki bi moral biti izbran s strani upravičenca za vodenje računa upravičenca in
 - 3/ upravičenec ne more prejeti izplačila pri članu-izdajatelju, ker je član-izdajatelj sredstva nakazal KDD.
- (5) KDD članu-izdajatelju na njegovo zahtevo vrne znesek, ki ni bil izplačan v skladu s tretjim oziroma četrtem odstavkom tega člena niti po presoji KDD ni mogoče pričakovati njegovega izplačila (kot npr. v primeru zastaranja, odpovedi ipd.). Vračilo zneska ne zmanjšuje ali omejuje morebitnih pravic upravičenca, da izplačilo zahteva od člana-izdajatelja.
- (6) Če je od zneska izplačila v skladu z zakonom, ki ureja davčni postopek, potrebno izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj, mora v primeru izplačila po tretjem odstavku tega člena to storiti sistemski član, ki od KDD prejme izplačilo, v primeru izplačila po četrtem odstavku pa KDD sama.

5 PRENOSI VREDNOSTNIH PAPIRJEV TER DRUGI VPISI

5.1 SPLOŠNE DOLOČBE

58. člen

Opredelitev pojmov in uporaba določil poglavja

- (1) Prenos vrednostnih papirjev pomeni premik vrednostnih papirjev med različnimi računi, ki se opravi z zmanjšanjem vpisane količine vrednostnih papirjev na posameznem računu, vključno z zastavnim računom, ter povečanjem vpisane količine istih vrednostnih papirjev na drugem računu, vključno z zastavnim računom.
- (2) Drugi vpisi pomenijo vpise, spremembe in izbrise bremen v okviru istega računa imetnika.
- (3) To poglavje se uporablja za vse prenose vrednostnih papirjev, razen za prenose vrednostnih papirjev v okviru korporacijskih dejanj in prenose vrednostnih papirjev v okviru poravnave borznih poslov, ko se to poglavje uporablja subsidiarno.

59. člen

Vloga nalogov

- (1) Za izvajanje prenosov, ki imajo pravnoposlovno podlago, in opravljanje drugih vpisov, ki imajo pravnoposlovno podlago, sistemski člani v centralni register posredujejo enostranske naloge ter izročitvene oziroma prejemne dele dvostranskih nalogov v skladu z zakonom, temi pravili in navodili. Sistemski član lahko za posredovanje nalogov oziroma delov nalogov v centralni register pooblasti upravljavca MTF. Nalog oziroma del naloga, ki ga v centralni register v imenu sistemskega člana posreduje upravljavec MTF, se obravnava enako kot nalog oziroma del naloga, ki ga v centralni register posreduje sistemski član sam.
- (2) Nalog oziroma del naloga, ki ga v centralni register posreduje sistemski član, mora imeti sestavine, določene z navodili.

- (3) Prenosi in drugi vpisi, ki imajo podlago neposredno v zakonu ali v izvršljivih odločbah državnih organov in nosilcev javnih pooblastil, se opravijo na podlagi nalogov, ki jih v centralni register posreduje KDD.
- (4) Določbe tega člena ne zmanjšujejo ali izključujejo pravice KDD, da v centralni register sama posreduje naloge, kadar je to pravno potrebno ali koristno, razen če je to po drugih določbah prepovedano.

5.2 PRENOSI

60. člen

Uparjanje

- (1) Prenos vrednostnih papirjev med računi se opravi na podlagi dvostranskega naloga za tak prenos.
- (2) Dvostranski nalog za prenos nastane, kadar KDD upari izročitveni in prejemni del naloga za prenos vrednostnih papirjev, ki sta med seboj komplementarna. Izročitveni in prejemni del naloga sta med seboj komplementarna, kadar se ujemata v vseh sestavinah, ki so določene v navodilih. Meje ujemanja (tolerance) posameznih sestavin so določene v navodilih.
- (3) Izročitveni del naloga v centralni register posreduje:
 - 1/ imetnikov član, ki vodi račun, v breme katerega naj se vrednostni papirji prenesejo,
 - 2/ zastavni član, ki je pri računu, v breme katerega naj se vrednostni papirji prenesejo zaradi vpisa zastavne pravice, vnaprej pooblaščen za vnos izročitvenega dela naloga,
 - 3/ zastavni član, ki vodi zastavni račun, v breme katerega naj se vrednostni papirji prenesejo zaradi izbrisa zastavne pravice, oziroma
 - 4/ zastavni član, vpisan pri zastavni pravici, ki naj se s prenosom vrednostnih papirjev uresniči,
 - 5/ izvršilni član, ki je pooblaščen za prodajo vrednostnih papirjev, na katerih je vpisana izvršba,
 - 6/ KDD, če gre za prenos v breme podračuna, ki evidentira upravičenca do vrednostnih papirjev, ki so do 31. avgusta 2019 ostali vpisani na začasnem računu.
- (4) Prejemni del naloga v centralni register posreduje:
 - 1/ imetnikov član, ki vodi račun, v dobro katerega naj se vrednostni papirji prenesejo, oziroma
 - 2/ zastavni član, ki vodi zastavni račun, v dobro katerega naj se vrednostni papirji prenesejo zaradi vpisa zastavne pravice.

61. člen

Ravnanje s posredovanimi nalogi

- (1) Za uparjanje so primerni samo tisti nalogi oziroma deli nalogov, ki imajo vse sestavine, določene z navodili, in ki so posredovani v obliki, določeni v navodilih. Preverjanje primernosti naloga oziroma dela naloga je validacija.
- (2) Neprimernih nalogov oziroma delov nalogov KDD ne upošteva pri uparjanju. Primerne (validirane) naloge oziroma dele nalogov KDD poskuša upariti.
- (3) Navodila določajo, kako dolgo poskuša KDD upariti primerne naloge oziroma dele nalogov. Navodila določajo, kdaj se sicer primerni, a neuparjeni nalogi oziroma deli nalogov izbrišejo.
- (4) Dokler KDD naloga oziroma dela naloga ne upari, ga lahko sistemski član, ki jo je posredoval, prekliče.
- (5) Dokler dvostranski nalog za prenos, ki nastane z uparjenjem komplementarnih delov nalogov, ni vnesen v centralni register (68. člen teh pravil), ga lahko sistemska člana,

ki sta vnesla dele nalogov sporazumno prekličeta. Navodila določajo, kdaj je mogoče dvostranski nalog za prenos preklicati enostransko.

62. člen

Opravljanje prenosov

- (1) KDD poskuša prenos vrednostnih papirjev na podlagi dvostranskega naloga prvič opraviti neposredno po nastanku naloga, razen če je v samem nalogu določeno, naj se prvič poskuša opraviti šele na določen poznejši dan.
- (2) Prenos vrednostnih papirjev se opravi:
 - 1/ če je na računu oziroma podračunu, v breme katerega naj bi bil prenos opravljen, zadostna količina ustreznih vrednostnih papirjev,
 - 2/ če je pred tem opravljen prenos vrednostnih papirjev med ustreznimi tehničnimi poravnalnimi računi T2S, razen kadar tak prenos ni potreben, ker prenos med računi v centralnem registru ne bi povzročil niti različnih stanj vrednostnih papirjev na računih v centralnem registru in na tehničnih poravnalnih računih T2S niti sprememb na pripadajočih DCA sistemskih članov, in
 - 3/ v primeru, da se prenos vrednostnih papirjev opravlja proti plačilu kupnine: če se hkrati s prenosom vrednostnih papirjev prenese tudi ustrezen znesek kupnine med pripadajočimi DCA sistemskih članov, ki vodita račune vrednostnih papirjev, med katerimi naj bi bil opravljen prenos.
- (3) Vrednostni papirji so ustrezni, če so take vrste (enolična identifikacija in oznaka iz 20. člena teh pravil), kot je določena v dvostranskem nalogu, in če niso obremenjeni oziroma če so obremenjeni z vpisi takšne narave, ki niso ovira za prenos vrednostnih papirjev ali ki ob prenosu vrednostnih papirjev prenehajo.
- (4) Navodila določajo, kako pogosto, kako dolgo in v kakšnem vrstnem redu poskuša KDD ponovno opraviti prenos vrednostnih papirjev, če ob prvem poskusu pogoji iz drugega odstavka tega člena niso izpolnjeni (recikliranje naloga).
- (5) Navodila določajo, kdaj se dvostranski nalog, na podlagi katerega ni bilo mogoče opraviti prenosa vrednostnih papirjev, izbriše.

5.3 POSEBNE VRSTE PRENOSOV

63. člen

Opustitev

- (1) Imetnik nematerializiranih vrednostnih papirjev se lahko nepreklicno, trajno in brez pravice do nadomestila odpove neobremenjenim vrednostnim papirjem na svojem računu (opustitev).
- (2) Šteje se, da je vrednostne papirje, ki so vpisani na računu, ki ga vodi sistemski član, opustila tudi pravna oseba:
 - 1/ ki je več kot 1 leto izbrisana iz sodnega registra in
 - 2/ ki nima univerzalnega pravnega naslednika ter
 - 3/ če v roku 30 dni od dne, ko je sistemski član poslal dopis o domnevi iz tega odstavka na zadnji znani naslov pravne osebe, opustitvi ni ugovarjal nihče, ki bi bil pripravljen plačati zapadla nadomestila, dolgovana sistemskemu članu v zvezi s temi vrednostnimi papirji.
- (3) Opustitev vrednostnih papirjev se opravi kot prenos v breme računa imetnika in v dobro računa za opustitev.
- (4) Opuščene vrednostne papirje KDD prenese v breme računa za opustitev in v dobro posebnega računa, katerega imetnik je Kapitalska družba d.d..
- (5) Dokler so vrednostni papirji posamezne vrste vpisani v dobro računa za opustitev, se pravice iz njih ne izvršujejo, so pa udeleženi v korporacijskih dejanjih z izjemo izplačil in tistih korporacijskih dejanj, kjer je potrebno aktivno ravnanje imetnika.

64. člen

Sodni depozit

- (1) Vrednostne papirje je mogoče položiti pri sodišču (sodni depozit). Za sodni depozit vrednostnih papirjev se uporabljajo določbe Obligacijskega zakonika ter Zakona o nepravdnem postopku.
- (2) Kot predlagatelj lahko nastopa bodisi imetnik vrednostnih papirjev bodisi oseba, ki je vodila ali vodi imetnikov račun vrednostnih papirjev ter želi doseči njegovo zaprtje.
- (3) Sodni depozit vrednostnih papirjev opravi KDD kot prenos v breme računa imetnika in v dobro računa za sodni depozit pristojnega sodišča, če:
 - 1/ je izdan pravnomočni sodni sklep o sprejemu v depozit,
 - 2/ če je stanje vrednostnih papirjev takšno, da bi bili v smislu tretjega odstavka 62. člena teh pravil ustrezni za prenos med računi različnih imetnikov, in
 - 3/ če je predlagatelj plačal nadomestilo za prenos na račun za sodni depozit.

65. člen

Ravnanje z vrednostnimi papirji v sodnem depozitu

- (1) KDD vrednostne papirje v sodnem depozitu tehnično označi, tako da je vselej mogoče ugotoviti, v katerem postopku so bili položeni vrednostni papirji, ter jih ločiti od vrednostnih papirjev, položenih v drugih postopkih.
- (2) Vrednostne papirje lahko nasprotni udeleženec prevzame iz sodnega depozita na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča, s katerim je odločeno o izročitvi iz sodnega depozita, ob pogojih, določenih s tem sklepom, ter po plačilu nadomestila za prenos z računa za sodni depozit.
- (3) Če vrednostni papirji iz sodnega depozita niso prevzeti v roku 5 let od pravnomočnosti sklepa o depozitu, jih KDD prenese v dobro posebnega računa, katerega imetnik je Kapitalska družba d.d., v skladu s pravnomočnim sklepom sodišča o zastaranju pravice do dviga deponiranih vrednostnih papirjev.
- (4) Prevzem vrednostnih papirjev iz sodnega depozita se opravi kot prenos v breme računa za sodni depozit in v dobro računa upravičenca. Za prenos se uporabljajo siceršnje določbe teh pravil za prenose vrednostnih papirjev med računi različnih imetnikov, pri čemer izročitveni del naloga v centralni register vnaša neposredno KDD.
- (5) Dokler so vrednostni papirji vpisani v dobro računa za sodni depozit, se pravice iz njih ne izvršujejo, so pa udeleženi v korporacijskih dejanjih z izjemo tistih, kjer je potrebno aktivno ravnanje imetnika. Sistemski član KDD lahko za upravičenca zahteva izvršitev pravic, ki v času sodnega depozita niso bile izvršene, šele po tem, ko upravičenec vrednostne papirje prevzame.

5.4 DRUGI VPISI

66. člen

Enostranski nalog kot podlaga

- (1) Vpis, sprememba ali izbris bremena v okviru istega računa imetnika se opravi na podlagi enostranskega naloga za tak vpis, spremembo oziroma izbris. Enostranski nalog je primeren, če ima vse sestavine, določene z navodili.
- (2) Prvi odstavek tega člena se ne uporablja, kadar je izbris bremena avtomatična posledica prenosa vrednostnih papirjev.
- (3) Enostranski nalog v centralni register posreduje:
 - 1/ imetnikov član, ki vodi račun, v dobro katerega so vpisani vrednostni papirji, ki naj bi bili predmet bremena, če gre za vpis zastavne pravice v okviru istega računa ali za vpis prepovedi razpolaganja,
 - 2/ imetnikov član, ki vodi račun, v dobro katerega so vpisani vrednostni papirji, ki so predmet prepovedi razpolaganja, če gre za izbris prepovedi razpolaganja,

- 3/ zastavni član, če gre za spremembo ali izbris zastavne pravice, glede katere ima tak položaj, v okviru istega računa.

67. člen

Opravljanje vpisov na podlagi enostranskih nalogov

- (1) Vpise na podlagi primernih nalogov oziroma delov nalogov iz 66. člena poskusi KDD opraviti enkrat, in sicer neposredno po tem, ko jih prejme.
- (2) Vpis, sprememba ali izbris bremena se opravi, če je na računu oziroma podračunu, pri katerem naj bi se vpis opravil, zadostna količina ustreznih vrednostnih papirjev. Vrednostni papirji so ustrezni, če so take vrste (enolična identifikacija in oznaka iz 20. člena teh pravil), kot je določena v nalogu oziroma delu naloga, in če niso obremenjeni oziroma če so obremenjeni z vpisi takšne narave, ki niso ovira za želeni vpis, spremembo oziroma izbris.
- (3) Neprimernih nalogov oziroma delov nalogov KDD ne upošteva. Primerne naloge oziroma dele nalogov, na podlagi katerih ni bilo mogoče opraviti želenega vpisa, spremembe oziroma izbrisa, KDD izbríše.

5.5 TRENUTEK VNOSA IN NEPREKLICNOSTI

68. člen

Trenutek vnosa in nepreklicnosti nalogov

- (1) Velja, da je dvostranski nalog za prenos vnesen v centralni register (16. člen ZNVP-1, 435. člen ZTFI-1) tedaj, ko je na njegovi podlagi opravljen vpis v dobro računa, kamor se vrednostni papirji prenašajo.
- (2) Velja, da je enostranski nalog za vpis, spremembo oziroma izbris bremena vnesen v centralni register (16. člen ZNVP-1, 435. člen ZTFI-1) tedaj, ko je na njegovi podlagi opravljen vpis pri računu, v dobro katerega so vpisani vrednostni papirji, na katere se nalog nanaša.
- (3) Nalog, vnesen po prvem oziroma drugem odstavku, je nepreklicen in dokončen v trenutku vnosa.
- (4) Nalog oziroma del naloga, ki vključuje tudi vpis v dobro ali v breme DCA in/ali tehničnega poravnalnega računa v T2S, velja za vnesenega v trenutku, ko ga KDD spozna za primernega glede na pravila, veljavna v T2S, za nepreklicnega v trenutku, ko na T2S prejme status »uparjenega« in za dokončnega v trenutku, ko je na njegovi podlagi v T2S opravljen vpis v dobro DCA oziroma tehničnega poravnalnega računa, kamor se vrednostni papirji prenašajo. KDD nalog oziroma del naloga spozna za primernega v smislu prejšnjega stavka, ko v T2S prejme status »veljavnega«.

5.6 VPLIV KORPORACIJSKIH DEJANJ NA NALOGE, POSREDOVANE V CENTRALNI REGISTER

69. člen

Učinki korporacijskih dejanj v zvezi s posredovanimi nalogi

- (1) Izročitveno korporacijsko dejanje (prvi odstavek 37. člena ZNVP-1) učinkuje glede sledečih nalogov, ki se nanašajo na istovrstne vrednostne papirje, kot poteka korporacijsko dejanje:
 - 1/ nalog za prenos lastniških vrednostnih papirjev, ki ni bil poravnan na presečni dan, če je trgovalni dan (t.j. dan sklenitve posla, ki naj se s prenosom vrednostnih papirjev izpolni in ki je kot tak označen v nalogu) pred dnevom brez upravičenja;
 - 2/ nalog za prenos lastniških vrednostnih papirjev, ki je bil poravnan na ali pred presečnim dnevom, če je trgovalni dan na ali po dnevu brez upravičenja,
 - 3/ nalog za prenos dolžniških vrednostnih papirjev, ki ni bil poravnan na presečni dan, kljub temu da je predvideni dan izvedbe prenosa na ali pred presečnim dnevom,

- 4/ drug nalog, za katerega sta sistemska člana ob vnosu nalogov oziroma delov nalogov to označila na način, določen v navodilih.
- (2) Izročitveno korporacijsko dejanje na naloge iz prvega odstavka tega člena učinkuje tako, da KDD:
- 1/ v primeru iz 1. in 3. točke prvega odstavka vzpostavi obveznost sistemskega člana, ki je vnesel izročitveni del naloga za prenos, za račun izročitelja, do sistemskega člana, ki je vnesel prejemni del naloga za prenos vrednostnih papirjev, za račun prejemnika,
- 2/ v primeru iz 2. točke prvega odstavka vzpostavi obveznost sistemskega člana, ki je vnesel prejemni del naloga za prenos, do sistemskega člana, ki je vnesel izročitveni del naloga za prenos vrednostnih papirjev,
- 3/ v primeru iz 4. točke prvega odstavka vzpostavi obveznost med sistemskima članoma, ki sta vnesla izročitveni oziroma prejemni del naloga za prenos vrednostnih papirjev, upošteva njuno označitev (ex/cum),
- in sicer vsakič v takšni vrsti in višini, kot znaša izročitev, ki pripada vrednostnim papirjem, ki so predmet naloga za prenos.
- (3) Nadomestitveno korporacijsko dejanje (prvi odstavek 37. člena ZNVP-1) učinkuje glede nalogov, ki se nanašajo na istovrstne vrednostne papirje, kot poteka korporacijsko dejanje, in ki niso bili poravnani na presečni dan.
- (4) Nadomestitveno korporacijsko dejanje na naloge iz tretjega odstavka tega člena učinkuje tako, da jih KDD preoblikuje upošteva nadomestitveno razmerje iz korporacijskega dejanja.
- (5) Ne glede na določbe prvega do četrtega odstavka tega člena korporacijsko dejanje nima učinka na naloge, za katerega sta sistemska člana za račun svojih strank ob vnosu nalogov oziroma delov nalogov to označila na način, določen v navodilih.
- (6) Če gre za izbirno korporacijsko dejanje in je bil v centralni register posredovan nalog za prenos vrednostnih papirjev med računi različnih oseb, pri čemer je bil kot trgovalni dan označen dan, ki je na ali pred dnem zagotovljene udeležbe pri izbiri, kot predvideni dan izvedbe prenosa pa dan, ki je pred zadnjim dnem sporočitve izbire, lahko sistemski član, ki je vnesel prejemni del naloga za račun prejemnika, od sistemskega člana, ki je vnesel izročitveni del naloga za račun izročitelja, zahteva, da v korporacijskem dejanju uveljavi njegovo izbiro. Takšno zahtevo posreduje sistemski član, ki je vnesel prejemni del naloga za račun prejemnika, neposredno sistemskemu članu, ki je vnesel izročitveni del naloga za račun izročitelja, najpozneje en delovni dan pred zadnjim dnem sporočitve izbire, in sicer na obrazcu, ki ga KDD objavi na spletnih straneh.

6

PORAVNAVA BORZNIH POSLOV

6.1 SPLOŠNE DOLOČBE

70. člen

Uporaba določb tega poglavja

- (1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za izpolnitev obveznosti, ki so nastale na podlagi borznih poslov (poravnava borznih poslov).
- (2) Pri poravnavi borznih poslov so lahko udeleženi samo sistemski člani, ki so opravili vplačila v jamstveni sklad v skladu s temi pravili.
- (3) Tudi za poravnavo borznih poslov veljajo določbe 68. člena o trenutku vnosa in nepreklicnosti nalogov.

71. člen

Pomen pojmov, uporabljenih v tem poglavju

- (1) Pojmi, uporabljeni v tem poglavju, imajo naslednji pomen:

- 1/ **borzni poravnalni dan** je delovni dan, na katerega dospejo obveznosti iz borznih poslov, sklenjenih na določen trgovalni dan in je dva delovna dneva po trgovalnem dnevu,
 - 2/ **sistemski član prodajalec** je glede posameznega borznega posla tisti sistemski član, ki je ta borzni posel bodisi sklenil kot prodajalec (ter pravic in obveznosti iz njega ni prenesel na drugega sistemskega člana) bodisi je pravice in obveznosti iz njega prevzel namesto borznega člana, ki je posel sklenil kot prodajalec,
 - 3/ **sistemski član kupec** je glede posameznega borznega posla tisti sistemski član, ki je ta borzni posel bodisi sklenil kot kupec (ter pravic in obveznosti iz njega ni prenesel na drugega sistemskega člana) bodisi je pravice in obveznosti iz njega prevzel namesto borznega člana, ki je posel sklenil kot kupec,
 - 4/ **neto denarna obveznost sistemskega člana** je denarna obveznost sistemskega člana (neto dolžnika), pri katerem je brez upoštevanja morebiti izločenih borznih poslov razlika med:
 - / vsoto vseh denarnih obveznosti, ki jih ima kot sistemski član kupec iz borznih poslov, sklenjenih na določen trgovalni dan, in
 - / vsoto vseh denarnih terjatev, ki jih ima kot sistemski član prodajalec iz borznih poslov, sklenjenih na ta dan,pozitivna, pri čemer je višina neto denarne obveznosti sistemskega člana enaka višini te razlike,
 - 5/ **neto denarna terjatev sistemskega člana** je denarna terjatev sistemskega člana (neto upnika), pri katerem je brez upoštevanja morebiti izločenih borznih poslov razlika med:
 - / vsoto vseh denarnih terjatev, ki jih ima kot sistemski član prodajalec iz borznih poslov, sklenjenih na določen trgovalni dan, in
 - / vsoto vseh denarnih obveznosti, ki jih ima kot sistemski član kupec iz borznih poslov, sklenjenih na ta dan,pozitivna, pri čemer je višina neto denarne terjatve sistemskega člana enaka višini te razlike,
- (2) Če je kot predpostavka za uporabo posamezne določbe tega poglavja določeno, da je borzni posel sklenil sistemski član, se določba uporablja tudi, če je borzni posel sklenil borzni član, čigar obveznost iz tega posla je prevzel sistemski član.

72. člen

Vpis podatkov o borznih poslih v informacijski sistem

- (1) Končno trgovalno poročilo, ki ga KDD posreduje borza, mora vsebovati naslednje podatke o posameznem borznem poslu, ki je predmet tega poročila:
 - 1/ o ceni,
 - 2/ o vrsti in količini vrednostnih papirjev, ki so predmet borznega posla,
 - 3/ o sistemskih članih, ki sta oziroma so stranke tega posla,
 - 4/ o številki računa vrednostnih papirjev prodajalca, če je bila vnesena v borzni trgovalni sistem, oziroma podatek, da je bil prodajni borzni posel sklenjen pri trgovanju za skupni račun, in
 - 5/ o številki računa vrednostnih papirjev kupca, če je bila vnesena v borzni trgovalni sistem, oziroma podatek, da je bil nakupni borzni posel sklenjen pri trgovanju za skupni račun.
- (2) Na podlagi končnega trgovalnega poročila in izključno na tej podlagi vpiše KDD podatke iz prvega odstavka tega člena o borznih poslih, sklenjenih na posamezen trgovalni dan, v informacijski sistem najpozneje naslednji trgovalni dan do ure, določene v navodilih.

73. člen **Kritni nakup in kritna prodaja**
- (1) **Kritni nakup** je nakup vrednostnih papirjev, ki ga opravi KDD zaradi zagotovitve izpolnitve obveznosti, nastale na podlagi borznega posla, za katerega sistemski član prodajalec ni pravočasno oziroma pravilno izpolnil svoje obveznosti zagotoviti pogoje za prenos vrednostnih papirjev v dobro kupčevega računa v skladu s temi pravili.
 - (2) **Kritna prodaja** je prodaja vrednostnih papirjev, ki jo opravi KDD:
 - 1/ bodisi zaradi poplačila neto denarne obveznosti systemskega člana
 - 2/ bodisi zato, ker je sistemski član kupec v upniški zamudi glede zagotovitve pogojev za prenos vrednostnih papirjev v dobro kupčevega računa v skladu s temi pravili.
 - (3) KDD mora opraviti kritni nakup oziroma kritno prodajo v primerih, določenih s temi pravili, in na način, določen v navodilih. Prenosi vrednostnih papirjev zaradi kritne prodaje ali kritnega nakupa se opravljajo v dobro oziroma v breme fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje.

74. člen **Odgovornost sistemskih članov za izpolnitev obveznosti iz borznih poslov**
- (1) Sistemski član je dolžan pravočasno zagotoviti pogoje za pravilno izpolnitev svojih obveznosti iz borznih poslov na način, določen s temi pravili.
 - (2) Sistemski član odgovarja za kršitev svoje obveznosti iz borznih poslov na način, določen s temi pravili.
 - (3) Sistemski člani odgovarjajo za izpolnitev obveznosti drugih sistemskih članov iz borznih poslov, v obsegu in na način, določen s temi pravili.
 - (4) **Jamstveni sklad** je premoženje, ki ga upravlja in z njim razpolaga KDD v svojem imenu in za račun sistemskih članov, udeleženi pri poravnavi borznih poslov.
 - (5) **Denarni račun jamstvenega sklada** je denarni račun, katerega imetnica je KDD, ki ga vodi Banka Slovenije ali druga članica ESCB in prek katerega se opravljajo vplačila in izplačila v dobro in v breme jamstvenega sklada. V razmerju do upnikov KDD se dobroimetje na denarnem računu jamstvenega sklada in drugo premoženje, ki sestavlja jamstveni sklad, šteje za premoženje sistemskih članov, ki so udeleženi pri poravnavi borznih poslov.
 - (6) KDD ne odgovarja za izpolnitev obveznosti sistemskih članov iz borznih poslov, mora pa v skladu s temi pravili storiti dejanja za uveljavitev njihove odgovornosti.

6.2 ZAGOTOVITEV POGOJEV ZA PORAVNAVO OBVEZNOSTI

6.2.1 SPLOŠNO

75. člen **Načelo sočasnosti izpolnitve**
Poravnava obveznosti prenosa vrednostnih papirjev in plačila kupnine se opravi po načelu sočasnosti izpolnitve.
76. člen **Informativni izračun neto pozicij**
- (1) KDD na podlagi podatkov, ki jih vpiše v informacijski sistem centralnega registra po 72. členu teh pravil, in na način, določen v navodilih, za vsakega systemskega člana, udeleženega pri poravnavi borznih poslov, izdelava informativni izračun neto denarne obveznosti oziroma neto denarne terjatve.
 - (2) Sistemski član neto dolžnik, čigar neto denarna obveznost glede na informativni izračun presega znesek, določen z navodili, mora v zavarovanje izpolnitve svoje neto denarne obveznosti na dan in do ure, določene v navodilih, v dobro fiduciarnega denarnega računa nakazati likvidnostno rezervo, izračunano na način, določen z navodili.

77. člen **Obveznost sistemskega člana prodajalca zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev**
Sistemski član prodajalec glede posameznega borznega posla mora na dan in do ure, določene z navodili, zagotoviti pogoje za poravnavo svoje obveznosti prenosa vrednostnih papirjev iz tega posla tako:
- 1/ da bodisi v borzni trgovalni sistem bodisi v informacijski sistem centralnega registra (z alokacijo) vnese številko računa prodajalca in
 - 2/ da zagotovi, da so na računu prodajalca ustrezni vrednostni papirji (tretji odstavek 85. člena teh pravil) v zadostni količini.
78. člen **Obveznost sistemskega člana kupca zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev**
Sistemski član kupec glede posameznega borznega posla mora najkasneje na borzni poravnalni dan in do ure, določene z navodili, zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev, ki so predmet tega posla, tako da bodisi v borzni trgovalni sistem bodisi v informacijski sistem centralnega registra (z alokacijo) vnese številko računa kupca.
79. člen **Vnos številčk računov prodajalcev in kupcev**
- (1) Če ni v 80. členu teh pravil določeno drugače, mora sistemski član zagotoviti, da je številka računa prodajalca (pri prodajnih borzних poslih) oziroma številka računa kupca (pri nakupnih borzних poslih) vnesena v borzni trgovalni sistem.
 - (2) Če je bila pri trgovanju za račun stranke v borzni trgovalni sistem kot številka računa kupca oziroma prodajalca vnesena številka, s katero v centralnem registru ni vpisan noben račun imetnika pri sistemskem članu prodajalcu, se šteje, da je borzni posel sklenjen pri trgovanju za skupni račun.
80. člen **Alokacija borznega posla**
- (1) Če je prodajni posel sistemskega člana sklenjen pri trgovanju za skupni račun (prvi odstavek 275. člena ZTFI-1), mora sistemski član alocirati ta posel tako, da v informacijski sistem centralnega registra vnese številke računov prodajalcev in količine vrednostnih papirjev, ki naj se zaradi poravnave tega posla prenesejo v breme posameznega računa prodajalca, in sicer tako, da je vsota količin po posameznih računih prodajalcev enaka količini vrednostnih papirjev iz prodajnega posla.
 - (2) Če je nakupni posel sistemskega člana sklenjen pri trgovanju za skupni račun (prvi odstavek 275. člena ZTFI-1), mora sistemski član alocirati ta posel tako, da v informacijski sistem centralnega registra vnese številke računov kupcev in količine vrednostnih papirjev, ki naj se zaradi poravnave tega posla prenesejo v dobro posameznega računa kupca, in sicer tako, da je vsota količin po posameznih računih kupcev enaka količini vrednostnih papirjev iz nakupnega posla..
 - (3) Če je prodajni posel sistemskega člana sklenjen zaradi uresničitve zastavne pravice, vpisane v okviru istega računa, mora sistemski član zagotoviti, da je pri vnosu ponudbe za prodajo vrednostnih papirjev, ki so predmet zastavne pravice, v borznem trgovalnem sistemu ta posel označen kot posel, sklenjen pri trgovanju za skupni račun.
 - (4) Sistemski član mora prodajni posel iz tretjega odstavka tega člena alocirati tako, da v informacijski sistem centralnega registra vnese številko računa prodajalca, številko podračuna, pri katerem je vpisana zastavna pravica, številko zastavne pravice in količino vrednostnih papirjev, ki naj se zaradi poravnave tega posla prenesejo v breme tega podračuna.
 - (5) Določbi tretjega in četrtega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za prodajni posel, ki ga sklene sistemski član zaradi prodaje vrednostnih papirjev v postopku izvršbe na podlagi ustreznega sklepa izvršilnega sodišča oziroma drugega pristojnega državnega organa.

81. člen

Neveljavna alokacija

- (1) Alokacija iz prvega, drugega oziroma četrtega odstavka 80. člena teh pravil je neveljavna:
 - 1/ če sistemski član ni vnesel vseh podatkov, ki bi jih moral vnesti, ali
 - 2/ če je sistemski član kot račun prodajalca oziroma kupca vnesel številko svojega hišnega računa oziroma številko hišnega računa borznega člana, ki je sklenil borzni posel, razen pri alokaciji prodajnega posla zaradi uresničitve zastavne pravice,
 - 3/ pri alokaciji prodajnega posla zaradi uresničitve zastavne pravice: če na podračunu, pri katerem je vpisana zastavna pravica, ni zadostne količine ustreznih vrednostnih papirjev (tretji odstavek 85. člena teh pravil), ali
 - 4/ če vsota količin po posameznih računih prodajalcev oziroma kupcev ni enaka količini vrednostnih papirjev iz prodajnega oziroma nakupnega posla.
- (2) KDD neveljavne alokacije iz prvega odstavka tega člena ne upošteva. V takem primeru velja, da sistemski član borznega posla ni alociral in ni izpolnil obveznosti zagotoviti pogoje za prenos vrednostnih papirjev iz 1. točke 77. člena oziroma iz 78. člena teh pravil.

83. člen

Dokončni izračun neto pozicij

- (1) Če vsi sistemski člani prodajalci ob dospelosti izpolnijo svoje obveznosti iz 77. člena teh pravil, informativni izračun neto pozicij iz 76. člena postane dokočen.
- (2) Če sistemski član prodajalec glede kakšnega borznega posla ob dospelosti ne izpolni svoje obveznosti iz 77. člena teh pravil, se tak posel izloči iz borzne poravnave (izločeni borzni posel), KDD pa do ure, določene v navodilih, sistemskim članom, ki so udeleženi pri borzni poravnavi, posreduje dokočni izračun neto pozicij, ki ga izdela na način, da izločenega borznega posla ne upošteva. Zagotovitev manjše količine vrednostnih papirjev od zadostne se šteje za neizpolnitev.
- (3) Če sistemski član kupec glede kakšnega borznega posla ob dospelosti ne izpolni svoje obveznosti iz 78. člena teh pravil, KDD kot račun kupca vzame fiduciarni račun KDD za vrednostne papirje, prenos vrednostnih papirjev s fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje na račun kupca pa opravi šele, ko ji sistemski član kupec le-tega sporoči.

84. člen

Zagotovitev denarnih sredstev

- (1) Sistemski član neto dolžnik mora na borzni poravnalni dan do ure, določene v navodilih, na svojem DCA zagotoviti denarna sredstva za izpolnitev svoje neto denarne obveznosti.
- (2) Če sistemski član neto dolžnik ob dospelosti ne izpolni svoje neto denarne obveznosti, ima KDD pravico ustrezno kritje zagotoviti v breme jamstvenega sklada.
- (3) V trenutku, ko je opravljeno izplačilo v breme jamstvenega sklada po drugem odstavku tega člena, se obveznost sistema člana neto dolžnika iz prvega odstavka spremeni v obveznost nemudoma povrniti znesek, za katerega je bil bremenjen jamstveni sklad, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi in pavšalnim nadomestilom za aktivacijo jamstvenega sklada v višini, določeni s cenikom.

6.3 PORAVNAVA

85. člen

Poravnava

- (1) KDD pred pričetkom borznega poravnalnega dne na računih prodajalcev rezervira zadostno količino ustreznih vrednostnih papirjev (tretji odstavek tega člena). Če na računu prodajalca ni zadostne količine ustreznih vrednostnih papirjev, KDD rezervira zgolj razpoložljivo količino, preostalo količino vrednostnih papirjev pa rezervira takrat, ko jih sistemski član zagotovi na računu prodajalca, če sistemski član

to stori še pred trenutkom iz 77. člena teh pravil. Rezervirani vrednostni papirji ne morejo biti predmet drugih vpisov.

- (2) KDD na borzni poravnalni dan ob uri, določeni v navodilih, zagotovi, da:
 - 1/ se opravijo prenosi vrednostnih papirjev v breme računov prodajalcev in v dobro računov kupcev (oziroma v primeru iz tretjega odstavka 83. člena teh pravil: v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje), in sicer neposredno po tem, ko se opravijo prenosi odgovarjajočih vrednostnih papirjev med ustreznimi pripadajočimi tehničnimi poravnalnimi računi v T2S,
 - 2/ se za vsak borzni posel, ki ni bil izločen po 83. členu teh pravil, opravi prenos kupnine v breme DCA systemskega člana kupca in v dobro DCA systemskega člana prodajalca.
- (3) Vrednostni papirji so ustrezni, če so tiste vrste (enolična identifikacija in oznaka iz 20. člena teh pravil), glede katere je bil sklenjen prodajni borzni posel in če niso obremenjeni oziroma so obremenjeni z vpisi takšne narave, ki ob prenosu vrednostnih papirjev na kupca prenehajo.
- (4) Noben prenos vrednostnih papirjev ali prenos kupnine iz prvega odstavka ne sme biti opravljen, če niso opravljeni vsi prenosi iz prvega odstavka.

6.4 DRUGE PRAVNE POSLEDICE ZAMUDE

86. člen

Odstopno upravičenje systemskega člana kupca

- (1) Systemskega člana kupca, katerega borzni posel je bil izločen, ker systemski član prodajalec ni zagotovil vrednostnih papirjev, mora KDD pozvati, da se izjasni, ali od nakupa vrednostnih papirjev, ki so bili predmet izločenega borznega posla, odstopa, ali pri nakupu vztraja.
- (2) Če systemski član kupec od nakupa odstopi, mora systemski član prodajalec:
 - 1/ systemskemu članu kupcu plačati pogodbeno kazen v višini 50 odstotkov kupnine, dogovorjene za nakup vrednostnih papirjev, od katerega je systemski član kupec odstopil, in
 - 2/ povrniti systemskemu članu kupcu morebitno večjo škodo zaradi neizpolnitve obveznosti iz 77. člena teh pravil.
- (3) Če systemski član kupec izjavi, da pri nakupu vztraja, lahko pozneje od nakupa odstopi le, če mu KDD to dovoli.
- (4) KDD odstopa ne dovoli, če je vrednostne papirje, ki so bili predmet izločenega pravnega posla, systemski član prodajalec že prenesel v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje ali če je KDD že dala borzno naročilo oziroma ponudbo za kritni nakup teh vrednostnih papirjev, pa tega naročila oziroma ponudbe ne more več preklicati.

87. člen

Kritni nakup

- (1) Če systemski član kupec od nakupa ne odstopi, KDD opravi kritni nakup vrednostnih papirjev, ki so bili predmet izločenega borznega posla, ko je na denarnem računu jamstvenega sklada na razpolago dovolj sredstev za takšen nakup.
- (2) Ob kritnem nakupu iz prvega odstavka tega člena se vrednostni papirji, ki so predmet kritnega nakupa, prenesejo v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje.
- (3) Dokler je izvedbo kritnega nakupa še mogoče preklicati, sme systemski član prodajalec, ki je zamudil z izpolnitvijo svoje obveznosti iz 77. člena teh pravil, vrednostne papirje, ki so predmet kritnega nakupa, sam prenesti v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje.

- (4) Po tem, ko so kritni vrednostni papirji preneseni v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje, jih KDD proti plačilu kupnine s strani sistemkega člana kupca, zmanjšane za 20% na račun pogodbene kazni za zamudo, prenese v breme tega računa in v dobro računa kupca, tako zmanjšano kupnino pa (po izpolnitvi vseh obveznosti do jamstvenega sklada) prenese v dobro denarnega računa sistemkega člana prodajalca.
- (5) Sistemski član prodajalec mora povrniti sistemskemu članu kupcu morebitno večjo škodo zaradi zamude z izpolnitvijo obveznosti iz 77. člena teh pravil.

88. člen**Odgovornost sistemkega člana in zastavna pravica**

Zaradi zavarovanja izpolnitve obveznosti sistemkega člana nastane v trenutku, ko pride sistemski član v zamudo z izpolnitvijo svoje obveznosti po tem poglavju, na vseh vrednostnih papirjih, vpisanih v centralnem registru, katerih imetnik za lastni račun je sistemski član v zamudi, zastavna pravica KDD za račun ostalih sistemskih članov, udeleženih pri poravnavi borznih poslov, za zavarovanje terjatve na povrnitev izdatkov, ki bi zaradi zamude ali neizpolnitve sistemkega člana bremenili jamstveni sklad (izdatek za zagotovitev kritja na DCA, izdatki za kritni nakup ipd.), skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

89. člen**Uveljavljanje odgovornosti sistemkega člana**

- (1) Odgovornost sistemkega člana za povrnitev izdatkov, ki bi zaradi zamude ali neizpolnitve sistemkega člana bremenili jamstveni sklad, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ter za plačilo pogodbene kazni je upravičena uveljavljati KDD.
- (2) V ta namen je KDD upravičena:
 - 1/ obremeniti DCA sistemkega člana, če tehnične možnosti to dopuščajo,
 - 2/ v centralni register vpisati in nato tudi uresničiti zastavno pravico iz prvega odstavka 88. člena teh pravil.
- (3) V primeru, ko je sistemski član odgovoren zaradi zamude s plačilom neto denarne obveznosti, je KDD upravičena tudi opraviti kritno prodajo vseh tistih vrednostnih papirjev, ki so predmet borznih poslov, kjer ima sistemski član v zamudi položaj sistemkega člana prodajalca in katerih poravnava se opravi na isti borzni poravnalni dan.
- (4) KDD uresniči zastavno pravico ob uporabi 31. in 33. člena ZNVP-1.
- (5) Izkupiček od kritne prodaje iz tretjega odstavka oziroma od uresnitve zastavne pravice iz četrtega odstavka KDD nameni izpolnitvi obveznosti odgovornega sistemkega člana do jamstvenega sklada.

90. člen**Kritna prodaja zaradi upniške zamude**

Če sistemski član kupec ne izpolni svoje obveznosti iz 78. člena teh pravil niti ob dospelosti niti v primernem dodatnem roku, lahko KDD vrednostne papirje, ki so bili zaradi neizpolnitve te obveznosti preneseni v dobro fiduciarnega računa KDD za vrednostne papirje, proda za račun sistemkega člana kupca.

6.5 SOLIDARNA ODGOVORNOST SISTEMSKIH ČLANOV, UDELEŽENIH PRI PORAVNAVI BORZNIH POSLOV**91. člen****Solidarna odgovornost sistemskih članov za izpolnitev obveznosti iz borznih poslov**

- (1) Vsi sistemski člani, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, solidarno odgovarjajo za izpolnitev neto denarne obveznosti posameznega sistemkega člana neto dolžnika, če je ne izpolni ob dospelosti.
- (2) Vsi sistemski člani, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, solidarno odgovarjajo za izpolnitev obveznosti sistemkega člana prodajalca zagotoviti pogoje za poravnavo obveznosti prenosa vrednostnih papirjev, če je sistemski član prodajalec ne izpolni ob dospelosti.

- (3) Sistemski člani, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, ne odgovarjajo za obveznosti posameznega systemskega člana plačati zamudne obresti oziroma pogodbeno kazen oziroma povrniti škodo zaradi zamude z izpolnitvijo oziroma neizpolnitve, ki nastanejo zaradi kršitve obveznosti iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena.

92. člen Notranje razmerje med sistemskimi člani

V notranjem razmerju med sistemskimi člani, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, na vsakega systemskega člana odpade delež v sorazmerju s plačili v jamstveni sklad po stanju na dan, ko je sistemski član prišel v zamudo z obveznostjo, za katero drugi sistemski člani odgovarjajo.

93. člen Plačila v jamstveni sklad

- (1) Sistemski člani, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, morajo zagotoviti sredstva, potrebna za kritje svojih obveznosti na podlagi odgovornosti po prvem oziroma drugem odstavku 91. člena teh pravil, tako da opravijo plačila v jamstveni sklad.
- (2) Višina plačila se določi glede na višino obveznosti, ki so nastale na podlagi vseh borznih poslov vseh sistemskih članov, sklenjenih v določenem obdobju.
- (3) Sistemski člani morajo opraviti dopolnilna plačila v jamstveni sklad, če je bilo v breme jamstvenega sklada že opravljeno izplačilo na podlagi odgovornosti iz prvega oziroma drugega odstavka 91. člena teh pravil, ali KDD oceni, da je takšno izplačilo verjetno.
- (4) Podrobnejši način izračunavanja višine plačil, obdobja izračunavanja in poračunavanja teh plačil ter roke za plačila in izplačila določi KDD z navodili.

94. člen Zastavna pravica

Zaradi zavarovanja izpolnitve obveznosti plačila v jamstveni sklad nastane v trenutku, ko pride sistemski član s plačilom v zamudo, za račun ostalih sistemskih članov, udeleženi pri poravnavi borznih poslov, zastavna pravica KDD na vseh vrednostnih papirjih, vpisanih v centralnem registru, katerih imetnik za lastni račun je sistemski član v zamudi.

95. člen Uveljavljanje odgovornosti systemskega člana

- (1) Odgovornost systemskega člana za izpolnitev obveznosti plačila v jamstveni sklad je upravičena uveljavljati KDD.
- (2) V ta namen je KDD v imenu in za račun sistemskih članov iz 94. člena teh pravil upravičena v centralni register vpisati in nato tudi uresničiti zastavno pravico iz 94. člena teh pravil.
- (3) Zastavno pravico na vrednostnih papirjih KDD uresniči ob uporabi 31. in 33. člena ZNVP-1.

96. člen Upravljanje jamstvenega sklada in razpolaganja v breme jamstvenega sklada

- (1) Jamstveni sklad upravlja KDD.
- (2) Stroški, ki nastanejo z upravljanjem jamstvenega sklada, krijejo sistemski člani v sorazmerju z njihovim deležem v jamstvenem skladu. Donosi jamstvenega sklada pripadajo sistemskim članom v sorazmerju z njihovim deležem v jamstvenem skladu.
- (3) KDD lahko premoženje, ki sestavlja jamstveni sklad, naloži samo v naslednje vrste naložb:
 - 1/ v depozit pri Banki Sloveniji,
 - 2/ v dolžniške vrednostne papirje oziroma druge dolžniške finančne instrumente, katerih izdajatelj je:
 - / Republika Slovenije ali Banka Slovenije oziroma

/ druga država, centralna banka, Evropska skupnost oziroma mednarodna finančna institucija, ki je po predpisih Banke Slovenije o upravljanju s tveganji bank razvrščena med osebe s stopnjo kreditnega tveganja 0 %.

- (4) KDD lahko v breme jamstvenega sklada opravi samo naslednja izplačila:
- 1/ za poravnavo neto denarnih terjatev sistemskih članov neto upnikov,
 - 2/ za kritni nakup v skladu s temi pravili,
 - 3/ za kritje stroškov upravljanja jamstvenega sklada.

6.6 PRENOS TERJATEV IN PREVZEM OBVEZNOSTI MED BORZNIM IN SISTEMSKIM ČLANOM

97. člen

Vrste prenosa terjatev in prevzema obveznosti

- (1) Prenos terjatev oziroma prevzem obveznosti med borznim in sistemskim članom iz borznih poslov, ki jih je sklenil ta borzni član, se lahko opravi samo v skladu z določili tega podpoglavja, in sicer kot splošni ali kot posamični prenos oziroma prevzem (v nadaljnjem besedilu: prenos).
- (2) Splošni prenos se nanaša na vse borzne posle borznega člana.
- (3) Predmet splošnega prenosa so lahko samo denarne terjatve in obveznosti.
- (4) Posamični prenos se nanaša samo na tiste borzne posle, ki jih borzni član označi v skladu s temi pravili.
- (5) Predmet posamičnega prenosa so lahko tako denarne terjatve in obveznosti kot tudi terjatve in obveznosti glede vrednostnih papirjev. Prenos denarnih terjatev oziroma obveznosti borzni član označi z registrsko kodo tipa RK1, prenos terjatev in obveznosti glede vrednostnih papirjev borzni član označi z registrsko kodo tipa RK3, prenos tako denarnih terjatev in obveznosti kot tudi terjatev in obveznosti glede vrednostnih papirjev pa borzni član označi z registrsko kodo tipa RK2.
- (6) Z vplačilom v jamstveni sklad v skladu s temi pravili sistemski član kot potencialni upnik vnaprej privoli na prenos iz prvega odstavka tega člena.
- (7) V razmerju do KDD in ostalih sistemskih članov se šteje, da so prenesene terjatve in obveznosti od njihovega nastanka dalje terjatve in obveznosti sistema člana, na katerega so bile prenesene.

98. člen

Splošni prenos

KDD splošni prenos terjatev oziroma prevzem obveznosti med borznim in sistemskim članom upošteva, če ji borzni in sistemski član izjavita, da borzni član prenaša, sistemski član pa prevzema vse denarne terjatve in obveznosti, ki bodo nastale na podlagi borznih poslov, ki jih bo sklenil ta borzni član.

99. člen

Posamični prenosi

- (1) Posamezno registrsko kodo določi KDD na zahtevo sistema člana, ki želi prevzemati obveznosti borznega člana. Sistemski član registrsko kodo sporoči borznemu članu ali borznim članom, s katerimi se je dogovoril za prenos obveznosti.
- (2) KDD posamični prenos terjatev oziroma prevzem obveznosti upošteva pri tistih borznih poslih, ki so označeni z registrsko kodo.
- (3) Velja, da je borzni član borzni posel označil z določeno registrsko kodo, če je ob vnosu povpraševanja za nakup oziroma ponudbe za prodajo vrednostnih papirjev v borzni trgovni sistem vnesel številko računa vrednostnih papirjev, ki je povezan s to registrsko kodo.

- (4) Če je s številko registrske kode po tretjem odstavku tega člena povezan skupni račun, velja, da je borzni posel, ki ga je borzni član označil s to registrsko kodo, sklenjen pri trgovanju za skupni račun.

100. člen **Abstraktnost prenosa**

Prenos med borznim in sistemskim članom v skladu z določili tega podpoglavja je v razmerju do KDD in drugih sistemskih članov abstrakten, kar pomeni, da je neodvisen od razmerja med borznim in sistemskim članom, zaradi katerega sta se odločila za prenos, oziroma od morebitnih omejitev in ugovorov iz tega razmerja.

101. člen **Odstop od nadaljnjih prenosov**

- (1) Splošni prenos terjatev oziroma prevzem obveznosti med borznim in sistemskim članom preneha z iztekom dne, ko KDD prejme izjavo katerega od njiju, da odstopa od nadaljnjih prenosov.
- (2) Posamični prenosi z uporabo določene registrske kode niso več mogoči od izteka dne, na katerega KDD prejme izjavo systemskega člana, naj se ta registrska koda onemogoči, pod pogojem, da so bili na ta dan že zaprti vsi računi, povezani s to registrsko kodo, sicer pa prenosi niso več mogoči od izteka dne, ko se ta pogoj izpolni.

7 ODGOVORNOST

102. člen **Odgovornost članov**

- (1) Član KDD je odgovoren KDD, drugim članom in uporabnikom storitev KDD za izpolnjevanje obveznosti po vsakokrat veljavih določenih pravil, navodil in cenika.
- (2) Če zaradi ravnanja člana KDD pride do prekoračitve stanja vrednostnih papirjev ali drugega položaja, ko nastopi primanjkljaj vrednostnih papirjev, mora član nemudoma zagotoviti manjkajočo količino vrednostnih papirjev, če to ni mogoče, pa prizadeti osebi nadomestiti vrednost prikrajšanja zaradi ponovne vzpostavitve izravnave števila vrednostnih papirjev.

103. člen **Odgovornost KDD**

- (1) KDD odgovarja za morebitne napake, pomanjkljivosti ali drugačno škodo, ki bi nastala uporabnikom storitev KDD kot posledica ravnanja Evrosistema ali njegovih članic pri upravljanju ali delovanju T2S, samo do višine, do katere za to škodo Evrosistem odgovarja KDD. KDD ne odgovarja za izbiro T2S niti ne daje nobenih zagotovil v zvezi z njegovim delovanjem.
- (2) Če zaradi ravnanja KDD pride do prekoračitve stanja vrednostnih papirjev ali drugega položaja, ko nastopi primanjkljaj vrednostnih papirjev, mora KDD nemudoma zagotoviti manjkajočo količino vrednostnih papirjev, če to ni mogoče, pa prizadeti osebi nadomestiti vrednost prikrajšanja zaradi ponovne vzpostavitve izravnave. Če pride do prekoračitve stanja vrednostnih papirjev ali drugega položaja, ko nastopi primanjkljaj vrednostnih papirjev, vendar ne zaradi ravnanja člana KDD niti zaradi ravnanja KDD, se prikrajšanje zaradi ponovne vzpostavitve izravnane količine vrednostnih papirjev razporedi med imetnike istovrstnih vrednostnih papirjev v sorazmerju z njihovim imetništvom. To ne prizadeva pravice imetnikov zahtevati povračilo od tretje osebe, odgovorne za prekoračitev stanja ali drugega položaja, ko nastopi primanjkljaj vrednostnih papirjev.
- (3) Najvišji znesek odgovornost KDD za morebitno škodo, ki bi nastala uporabnikom storitev KDD kot posledica lahke malomarnosti KDD, znaša 1.000.000,00 EUR po škodnem primeru.

8 REŠEVANJE NESOGLASIJ IN SPOROV

104. člen

Vrste nesoglasij in njihova obravnava

- (1) **Nesoglasja** so razlike v pravni oceni pomena in posledic ravnanja KDD pri opravljanju storitev iz Uredbe in/ali na njeni podlagi sprejetimi pravnimi akti, do katerih pride med KDD in uporabnikom njenih storitev.
- (2) KDD nesoglasje obravnava, če ga uporabnik njenih storitev izrazi v eni izmed sledečih oblik:
 - 1/ pobuda za spremembo,
 - 2/ reklamacija,
 - 3/ pritožba.
- (3) **Pobuda za spremembo** lahko uporabnik storitev KDD vloži, kadar meni, da je KDD sicer ravnala v skladu z Uredbo in na njeni podlagi sprejetimi pravnimi akti, vendar bi bilo mogoče te pravne akte spremeniti, dopolniti ali uporabiti tudi drugače, pri čemer se uporabnik zavzema za takšno spremembo, dopolnitev oziroma drugačno uporabo. Pobuda za spremembo se lahko vloži na kateri koli način.
- (4) **Reklamacijo** lahko uporabnik storitev KDD vloži, kadar meni, da je KDD v njegovo škodo ravnala v nasprotju z Uredbo ali na njeni podlagi sprejetimi pravnimi akti, vendar je ravnanje mogoče spremeniti, posledice ravnanja pa še niso nastale ali so zlahka odpravljive. Reklamacija se lahko vloži na kateri koli način.
- (5) **Pritožbo** lahko uporabnik storitev KDD vloži, kadar meni, da je KDD v njegovo škodo ravnala v nasprotju z Uredbo ali na njeni podlagi sprejetimi pravnimi akti, pa posledic takega ravnanja ni več mogoče odvrniti ali zlahka odpraviti, kakor tudi v primeru, ko uporabnik ni bil zadovoljen z rešitvijo svoje reklamacije. Pritožba se naslovi na upravo KDD.
- (6) Pobuda za spremembo, reklamacija in pritožba morajo vsebovati navedbo in podpis vlagatelja oziroma njegovega zastopnika, opis ravnanja KDD, zaradi katerega je prišlo do vložitve, ter utemeljitev, zakaj ravnanje opravičuje vložitev vloge.
- (7) KDD pobudo za spremembo obravnava in se do nje opredeli v 2 mesecih od njenega prejema, reklamacijo obravnava in se do nje opredeli v 15 dneh od njenega prejema, pritožbo pa obravnava in se do nje opredeli v 1 mesecu od njenega prejema. V istem roku KDD vlagatelja obvesti o svoji opredelitvi do vloge ter o morebiti sprejetih ukrepih na njeni podlagi. Če je opredelitev odklonilna, mora vsebovati tehtno in pregledno obrazložitev ter mora vlagatelju omogočati, da se seznaní s ključnimi razlogi za takšno opredelitev.
- (8) Nepopolne pobude za spremembo, reklamacije ali pritožbe KDD vrne vlagatelju ter mu določi rok za dopolnitev, ki ne sme biti krajši od 8 dni. Pobude za spremembo, reklamacije in pritožbe, ki tudi po pozivu za dopolnitev ostanejo nepopolne, KDD ne obravnava.
- (9) Pritožbe mora obravnavati in se do njih opredeliti uprava KDD. Uprava KDD lahko pred opredelitvijo pridobi mnenje strokovnih služb ali drugega, ki ga pritožba neposredno zadeva. Če uprava oceni, da je za opredelitev do pritožbe potrebna razjasnitev dejanskega stanja, lahko opravi obravnavo, na katero povabi vlagatelja pritožbe, lahko pa tudi prej navedene službe ter druge osebe, ki jih pritožba neposredno zadeva. Vabilo na obravnavo se vlagatelju posreduje vsaj 8 dni pred dnem obravnave. Če se uprava odloči, da bo opravila obravnavo, znaša rok za opredelitev do pritožbe 2 meseca. Če se vlagatelj obravnave ne udeleži in izostanka ne opraviči, velja, da je pritožbo umaknil.

105. člen

Pristojnost arbitraže za reševanje sporov

- (1) Ustanovi se stalna arbitraža v skladu z Zakonom o arbitraži.
- (2) Vsak spor ali zahtev, ki izvira iz pravnoposlovnega razmerja med KDD in uporabnikom storitev KDD, je z njim v zvezi ali izvira iz kršitve obveznosti v tem

razmerju ali prenehanja ali neveljavnosti tega razmerja, in ki ga ni bilo mogoče rešiti po postopku reševanja nesoglasij iz predhodnega člena, bo rešila neodvisna in nepristranska arbitraža iz prvega odstavka tega člena.

- (3) Podrobnejši način delovanja arbitraže iz prvega odstavka tega člena določajo navodila KDD o arbitražnem postopku. Če KDD oceni, da bi bila za rešitev spora ali zahtevka potrebna uporaba prava druge države članice EU, ali če to iz razloga sklicevanja na pravo druge države članice EU zahteva katero koli od strank arbitražnega postopka, mora KDD zagotoviti, da o sporu ali zahtevku odloča arbiter, ki je več prava zadevne države članice EU.
- (4) Drugi odstavek tega člena se ne uporabi, če je vrednost spornega predmeta manjša od 15.000,00 EUR.
- (5) Sredstva za delovanje arbitraže iz prvega odstavka tega člena zagotavlja KDD. Ta določba ne onemogoča določitev obveznosti plačila nadomestila za posamezni arbitražni postopek, kakor tudi ne posega v obveznost neuspešne stranke povrniti arbitražne stroške uspešni stranki.

9 SPREMEMBE PRAVIL IN CENIKA

106. člen

Spremembe pravil in cenika

- (1) Spremembe teh pravil sprejmeta uprava in nadzorni svet KDD na predlog uprave.
- (2) Uprava mora predlog sprememb teh pravil predložiti sistemskim članom in odboru uporabnikov najmanj petnajst dni pred dnem seje nadzornega sveta, na kateri bo nadzorni svet odločal o sprejemu teh sprememb.
- (3) Spremembe cenika sprejme uprava in nadzorni svet KDD na predlog uprave.
- (4) Uprava mora predlog sprememb cenika predložiti odboru uporabnikov najmanj petnajst dni pred dnem seje nadzornega sveta, na kateri bo nadzorni svet odločal o sprejemu teh sprememb.
- (5) KDD mora po objavi oziroma spremembi cenika agenciji nemudoma posredovati vsakokratno spremembo višine nadomestil, skupaj z obrazložitvijo razlogov za spremembe.
- (6) Ko KDD določa nadomestila iz 2. točke prvega odstavka 442. člena ZTFI-1 za delnice družb, ki so zavezane izdati delnice kot nematerializirani vrednostni papir samo na podlagi ZGD-1, mora pred objavo oziroma spremembo cenika pridobiti soglasje ministra, pristojnega za gospodarstvo. Minister, pristojen za gospodarstvo, lahko zavrne soglasje, če nadomestila niso v skladu z zahtevami Uredbe ali z zakonskimi zahtevami v okviru Uredbe. Če minister, pristojen za gospodarstvo, ne odloči o zahtevi za izdajo soglasja v 30 dneh od njenega prejema, se šteje, da je bilo soglasje izdano.

107. člen

Prečiščeno besedilo

Ob vsaki spremembi pravil oziroma cenika uprava in nadzorni svet določita prečiščeno besedilo.

108. člen

Objava

Ta pravila in njihove spremembe, cenik in njegove spremembe ter vsakokratna prečiščena besedila pravil in cenika se objavijo na spletnih straneh KDD.